Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VIAȚA NOUĂ

★ Organ al Consiliului General A.R.L.U.S. ★

ANUL XII Nr. 15 | VINERI 13 APRILIE 1956 | 4 PAGINI, 25 BANI

Știința sovietică în al șaselea cincinal

Prof. GHEORGHE PIC
directorul Institutului de studii Româno-Sovietic al Academiei R.P.R.

O serie de evenimente din ultimii ani, cum au fost de exemplu, intrarea în funcțiune, în 1954, a primei centrale atomo-electrice din lume, construită în U.R.S.S., Conferința din 1955 de la Geneva în legătură cu folosirea pașnică a energiei atomice, îndeplinirea celui de al cincilea plan cincinal și Directivele pentru al șaselea cincinal al U.R.S.S. — au atras atenția întregii lumi asupra marilor succese și strălucitelor perspective ale științei sovietice. În timp ce oamenii simpli din lume se bucurau de orice nouă realizare a științei, ca și a întregii construcții economice și culturale pașnice din prima țară a socialismului, cei cu vederi reacționare s-au arătat multă vreme dispuși să conteste, să treacă sub tăcere sau să minimalizeze succesele savanților sovietici. Se poate spune hotărît că această atitudine față de realizările științifice ale Uniunii Sovietice a ajuns la obștescul sfîrșit. Astăzi este general împărtășită o părere ca aceea exprimată în gazeta engleză „News Chronicle", că: „rușii sînt capabili să facă minuni în știință și tehnică... Ei sînt în stare să pregătească mult mai mulți specialiști în domeniul științelor exacte și mult mai mulți ingineri decît Apusul".

Realizările uriașe ale științei sovietice, care în multe domenii depășesc realizările similare ale științei din țările capitaliste, se datoresc îndrumării și sprijinului deosebit de care s-a bucurat totdeauna și se bucură acest sector de activitate din partea Partidului Comunist și a Guvernului Sovietic, faptului că știința sovietică este legată de popor și contribuie amplu la înfăptuirea celor mai însemnate sarcini ale poporului sovietic pe drumul construirii comunismului.

Orînduirea socialistă deschide științei perspective nemărginite și-i pune la îndemînă mijloace de dezvoltare uriașe. Știința sovietică cîștigă hotărît și definitiv întrecerea pașnică cu știința din țările capitaliste. Desigur, și în țările capitaliste se dezvoltă știința, dar aservirea ei de către trusturi îi orientează în mare măsură dezvoltarea în direcția asigurării de profituri pentru monopoliști.

O serioasă greutate pentru dezvoltarea științei în S.U.A. și în alte cîteva țări capitaliste o constituie piedicile puse de unele cercuri guvernante din astfel de țări, schimburilor științifice regulate pe plan internațional. Spre deosebire de aceste țări, Uniunea Sovietică promovează multilateral schimburile științifice. Oamenii de știință sovietici sînt dispuși să-și însușească tot ce este nou, progresist în știința mondială și, în același timp, să comunice din propriile lor cuceriri. Numeroase fapte arată că în această privință rămîne datoare nu știința sovietică, ci știința țărilor capitaliste.

Noul plan cincinal al U.R.S.S. constituie o nouă și importantă etapă în dezvoltarea științei, ca și a întregii economii și vieți culturale sovietice. Directivele cu privire la al șaselea cincinal cuprind un strălucit program de dezvoltare a cercetărilor științifice. Directivele prevăd: „Se va dezvolta pe toate căile știința. Extinzînd cercetările teoretice în toate domeniile cunoștințelor, se va ridica rolul instituțiilor științifice în realizarea progresului tehnic și în organizarea producției. Se va reorganiza munca institutelor de cercetări științifice în direcția unei mai mari apropieri a activității lor de nevoile concrete ale economiei." Se bucură de atenție în primul rînd studierea problemelor științifice care au o mare importanță economică. În legătură cu aceasta se prevede apropierea institutelor științifice de baza lor de producție, înzestrarea lor cu utilaj și materiale științifice moderne, atragerea mai largă a institutiilor de învățămînt superior la realizarea de cercetări științifice pentru economia națională.

Actualele sarcini de dezvoltare a tehnicii în toate domeniile economiei fac absolut necesară participarea largă și activă a oamenilor de știință sovietici la realizarea marilor prevederi ale noului cincinal.

Oamenii de știință sovietici se străduiesc să dea o contribuție însemnată la dezvoltarea economiei naționale pe baza progresului tehnic, la creșterea apreciabilă a productivității muncii, participînd la introducerea în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Un larg cîmp de activitate deschide cercetărilor științifice creșterea nivelului tehnic al tuturor ramurilor industriei, pe baza continuei dezvoltări a electrificării, mecanizării complexe și automatizării.

O latură importantă a progresului tehnic este electrificarea. Directivele cincinalului prevăd dublarea aproape, în 1960, a puterii totale a centralelor electrice, introducerea mai largă a electricității în toate domeniile economiei naționale îndeosebi în legătură cu automatizarea, dezvoltarea electrometalurgiei, a prelucrării electrice a metalelor, a electrosintezei corpurilor organice, construcția unor hidrocentrale și termocentrale de proporții uriașe, crearea de sisteme energetice unice pentru partea europeană a U.R.S.S. și pentru Siberia centrală. Toate aceste lucrări reclamă aportul științei. Astfel, știința sovietică este chemată să rezolve problema transportului energiei electrice pe distanțe mari, cu pierderi minime, îndeosebi transportul de energie nu sub formă de curent alternativ, ca pînă acum, ci sub formă de curent continuu. La construirea celor mai mari hidrocentrale din lume — la Bratsk, pe Angara și la Krasnoiarsk pe Enisei — se nasc, printre altele, o serie de probleme matematice dificile, în legătură cu turnarea betonului barajului. Se știe, de exemplu, că la reacțiile chimice din betonul turnat, se produc încălziri și deci dilatări. Dacă sînt neglijabile la corpuri turnate de dimensiuni relativ mici, dilatările acestea trebuie luate în seamă cînd e vorba de mase mari de beton, în vederea evitării fisurilor. Presiunea exercitată de masele de apă din lacurile de acumulare create prin ridicarea de baraje, produce infiltrarea apelor în fundul lacului, și eventual, sub baraj. De aici, necesitatea de a se studia mișcarea lichidelor în medii poroase — teorie matematică aîa în curs de dezvoltare. Crearea noilor lacuri de acumulare va produce o perturbare în echilibrul biologic existent în regiunea respectivă. Trebuie prevăzute și prevenite astfel de perturbări. Aceasta este o problemă mai în-

(continuare în pag. III-a)

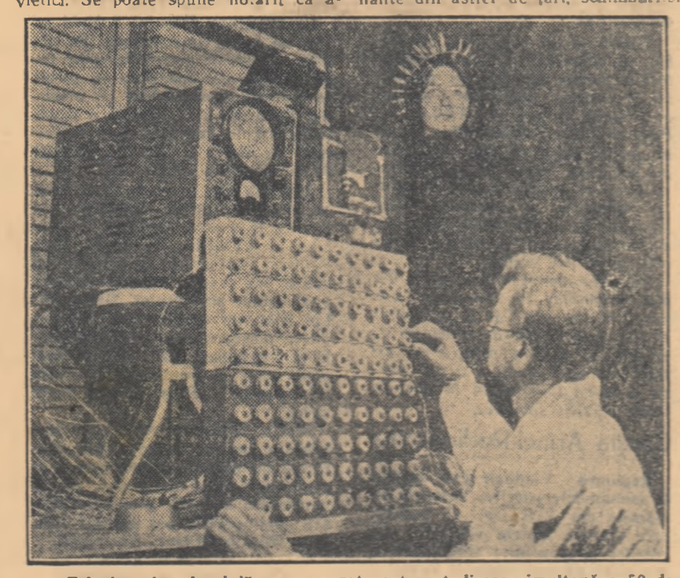

„Televizorul creierului" e un aparat pentru studierea simultană a 50 de puncte din creier. Cercetările efectuate cu acest aparat permit să se rezolve numeroase probleme de medicină, psihologie și pedagogie. „Televizorul creierului" a fost construit de profesorul M. Livanov și inginerul V. M. Ananiev.

În clișeu: V. M. Ananiev lucrînd la noul aparat

Tinerețea orașului

Acum zece ani, printr-o hotărîre a Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.F.S.R., orășelul muncitoresc Okteabrski din raionul Tuimazi, R.S.S.A. Bașkiră, a fost transformat în oraș de subordonare republicană.

Zece ani nu e o perioadă așa de lungă. Dar cîte nu s-au făcut în acești ani! Orășelul Okteabrski, care număra doar cîteva zeci de locuințe a crescut devenind un mare centru industrial, un al doilea Baku. Aici vin pentru a face schimb de experiență, petroliștii din Azerbaidjan și regiunile Volgăi, din R. P. Chineză și R. P. Ungară.

Aici, în orașul Okteabrski a avut loc aplicarea în proporții de masă a metodei forajului cu turboburul. Inovatorii din Tuimazi — maiștrii foratori I. Kuprianov, K. Beleandinov, F. Alekseev, R. Allaearov și A. Gafurov, în colaborare cu inginerii au elaborat și aplicat noi metode de forare cu turboburul, metode de o înaltă productivitate, precum și tehnologia construirii sondelor pe apă. Acum, aceste metode avansate sînt aplicate de toate brigăzile de forare din raioanele petrolifere din răsărit.

De pe povîrnișurile munților Nariștan — unde e așezată prima sondă construită în anul 1944, orașul se vede ca în palmă. Din toate părțile, întretăindu-se, duc spre oraș drumurile asfaltate. Ele leagă orașul Okteabrski cu centrele industriale, cu alte raioane petrolifere din republicile Bașkiră și Tătară, precum și cu capitala republicii — orașul Ufa.

Strada centrală a orașului — Devonskaia, deosebit de animată, are de ambele părți tei și arțari rămuroși. Lîngă strada Devonskala se află un parc amenajat acum cîțiva ani de petroliști. În centrul parcului a fost construit un stadion.

Șiruri de case cu multe etaje străjuiesc străzile noi ale orașului. Orașul se construiește într-un mod neobișnuit: de la periferie spre centru.

Numai în ultimii cinci ani, în oraș s-au construit peste o sută de mii de metri pătrați de suprafață locativă. Petroliștii și-au înălțat mii de case individuale cu ajutorul statului.

Nici un pic de fum nu se vede deasupra orașului. Cerul este curat iar aerul mereu proaspăt, datorită faptului că orașul este complet gazificat.

În fiecare an se construiesc școli noi. Acum, orașul are 20 de școli medii, o școală de muzică pentru copii, două școli profesionale care pregătesc foratori și constructori. De curînd a început să funcționeze în noua clădire cu patru etaje, școala medie cu 940 de elevi.

În centrul orașului se înalță o clădire masivă cu trei etaje. Este Casa tehnică a petroliștilor. În casa de cultură a petroliștilor, la clubul constructorilor, dau adesea spectacole artiștii teatrelor dramatice și de estradă din Ufa și Moscova, colectivele locale de artiști amatori.

Orașul Okteabrski trăiește o viață culturală intensă. Mii de oameni ai muncii își petrec timpul liber în cele opt cluburi și șaptezeci de colțuri roșii din întreprinderi. În oraș există 22 de instalații de cinematograf și 57 de biblioteci.

Acum cinci ani, a luat ființă un institut de petrol. Anul trecut au absolvit cursurile lui peste o sută de geologi, tehnicieni-foratori, ingineri mecanici și constructori, iar anul acesta — încă 65 de tineri specialiști. Institutul are în total peste 1.200 de studenți.

Multiplele instituții sanitare, bine amenajate și utilate sînt mîndria orașului Okteabrski. Aici nu se cruță nici banii și nici forțele cînd este vorba de ocrotirea sănătății petroliștilor. În scopul acesta, au fost alocate numai din bugetul orășenesc peste 10 milioane de ruble, în afară de fondurile puse la dispoziție de Ministerul industriei petrolului.

În primul an al celui de al șaselea plan cincinal, se vor aloca pentru construcția de locuințe peste 45 de milioane de ruble.

Grijii nețărmurite pe care le-o poartă partidul și guvernul, oamenii muncii din orașul Okteabrski îi răspund printr-o susținută muncă creatoare. Crește din an în an producția de petrol și gaze. Numai o singură întreprindere industrială petroliferă cum este „Tuimazaneft" dă mai mult combustibil lichid decît dădeau în anul 1913 toate întreprinderile petrolifere din Rusia. Petrolul din Tuimazi este cel mai ieftin din țară. Anul acesta, petroliștii din Okteabrski au avut de luptat cu o iarnă neobișnuit de aspră. Totuși, în condițiile grele ale unor geruri de peste 40 de grade însoțite de viscole, producția de petrol și gaze n-a scăzut. În primul trimestru al anului curent, s-au obținut peste plan zeci de mii de tone de combustibil.

Tînărul oraș al petroliștilor din Bașkiria crește și se înfrumusețează necontenit.

Să vorbim despre prietenie!

V. IAKOVLEV
vicepreședinte al conducerii VOKS

În ajunul călătoriei lui N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov la Londra, oamenii sovietici își îndreaptă, firește, privirile spre țara al cărei popor joacă de veacuri un rol de frunte în istoria mondială.

A sosit timpul ca rușii și englezii, ucrainenii și scoțienii, gruzinii și galii să se cunoască mai îndeaproape.

Am ascultat, nu de mult, la postul de televiziune din Moscova cuvîntarea rostită de ambasadorul Marii Britanii în U.R.S.S., sir Hayter. El a arătat că guvernul și poporul englez, ca și guvernul și poporul sovietic, năzuiesc spre pace, că sprijină ideea întrecerii pașnice. Poporul sovietic și poporul englez n-au pricini de gîlceavă, fapt care, în ultimii 50 de ani, s-a vădit cu statornicie în momentele critice ale istoriei. Nu întîmplător, atît în primul cît și în cel de al doilea război mondial, soldații noștri au luptat umăr la umăr ca frații, iar victoriile sau înfrîngerile noastre au stîrnit bucurii sau dureri, deopotrivă în rîndurile moscoviților ca și în rîndurile londonezilor.

Există toate condițiile obiective ca popoarele noastre să trăiască în pace, să fie prietene și să colaboreze, iar noi, oamenii sovietici, dorim fierbinte ca vizita conducătorilor sovietici la Londra să îndreptățească cele mai bune nădejdi ce le nutrim.

Oamenii de cultură sovietici, mai ales acei dintre noi care s-au consacrat muncii de dezvoltare și întărire a legăturilor culturale internaționale, se interesează, firește, de perspectivele colaborării culturale între Uniunea Sovietică și Anglia.

Anglia a dat lumii mulți gînditori și multe suflete mari. Newton, Darwin, Adam Smith, Ricardo, Shakespeare, Milton, Dickens, Gainsborough și zeci de alți oameni de seamă au adus o contribuție neprețuită la bogatul tezaur al culturii engleze și mondiale.

Trebuie să studiem mai pe larg și să cunoaștem mai adînc această cultură. În Uniunea Sovietică se desfășoară o amplă activitate în scopul popularizării culturii engleze. În Uniunea Sovietică se predă pe scară largă limba engleză. Se tipăresc lucrări din literatura clasică engleză, este răspîndită în cercuri largi opera marelui Shakespeare. Clasicii englezi — Dickens, Thackeray, Thomas Hardy și Galsworthy — care după părerea mea nu e apreciat în patria lui așa cum s-ar cuveni — ne fac să cunoaștem gloriosul trecut al poporului englez, particularitățile lui naționale și obiceiurile lui, păstrate pînă în zilele noastre în această țară atît de credincioasă vechilor ei tradiții. Fără studierea literaturii clasice engleze nu se poate cunoaște și înțelege Anglia zilelor noastre, după cum nu poți cunoaște pe ruși fără Pușkin, Tolstoi, Turghenev, Cehov, Gorki.

De curînd, s-a deschis la Moscova, o expoziție de lucrări din pictura engleză. Această expoziție, la care sînt prezentate tablourile celor mai de seamă artiști ai Angliei, păstrate în muzeele noastre, n-ar fi putut fi organizată în altă țară din Europa, cu excepția Angliei. Pe scenele a zeci de teatre din Uniunea Sovietică se joacă piese ale dramaturgilor englezi.

Interesul și dragostea pentru cultura engleză a pătruns în cele mai largi pături ale poporului sovietic. Recent, la V.O.K.S., a fost făcută o gazetă de perete în limba engleză. O asemenea gazetă de perete a apărut și în orășelul Bagansk din îndepărtata Siberie, scoasă de cercul de limbă engleză de la o școală medie. În această gazetă se arată cu cîtă plăcere elevii sovietici citesc în original operele scriitorilor englezi, felul cum ei execută, la coruri, cîntece engleze și cum pun în scenă piese engleze.

Toate acestea sînt rezultatul unei munci intense și sistematice pe care o duce poporul sovietic, îndeplinind astfel porunca lui V.I. Lenin cu privire la necesitatea de a cunoaște toate bogățiile spirituale pe care le-a dat omenirea de-a lungul istoriei ei.

În Uniunea Sovietică, e adevărat că nu întotdeauna din vina noastră — se prezintă încă puține filme engleze. Numărul scriitorilor englezi contemporani, ale căror opere se traduc de editurile noastre, este încă mic. Fi-

(continuare în pag. IV-a)

Căile automatizării

Prof. G. A. ȘAUMEAN
doctor în științe tehnice

Cînd citești Directivele cu privire la al șaselea plan cincinal, te cuprinde un sentiment de bucurie și de mîndrie pentru glorioasa noastră patrie. Într-un răstimp foarte scurt, urmează să înfăptuim un program într-adevăr măreț!

Sarcina trasată de marele Lenin — realizarea unei productivități a muncii neîntîlnită în orînduirea capitalistă — a stat în centrul atenției Congresului al XX-lea al partidului. Și faptul e explicabil. Pentru a ajunge din urmă și a depăși în ce privește producția pe cap de locuitor cele mai dezvoltate țări capitaliste, trebuie să sporim necontenit, în ritm rapid, productivitatea muncii. Acest avînt are drept bază progresul tehnicii, electrificarea, mecanizarea și automatizarea complexă a proceselor de producție. E clar că în această acțiune, un rol de frunte îl au constructorii de mașini.

Tehnica viitorului apare pe baza perfecționării tehnologiei producției. Saltul hotărîtor al productivității muncii în ramura construcției de mașini va fi înfăptuit datorită largii introduceri a unor procese, cum sînt: turnarea continuă a oțelului, turnarea de precizie, ștanțarea, sudura ș. a. Turnarea în forme a arborelui cotit, pentru motorul de automobil, poate reduce de două-trei ori cantitatea de muncă cheltuită pentru lucrarea lui la mașina-unealtă și micșorează cu 30% consumul de metal. Prin trecerea unui ax al locomotivei Diesel de la ștanțarea liberă la presare, o uzină din Harkov a reușit să facă economii de metal de 40% și să reducă de aproape două ori procesul de prelucrare prin așchiere.

Dar înseamnă oare aceasta că mașina pentru așchierea metalelor și-a trăit traiul, ca, de pildă, locomotivele cu aburi? Nu! Constructorii de mașini vor mări vitezele, productivitatea, rezistența, coeficientul economic al noilor mașini, micșorînd totodată volumul și greutatea agregatelor. Se va urmări crearea unor astfel de mașini, care să prelucreze piesele cu multă precizie. Nu întîmplător al șaselea plan cincinal prevede că industria constructoare de mașini și scule trebuie să întreacă prin dezvoltarea sa alte ramuri. Constructorii de mașini trebuie să utilizeze în scurt timp uzinele respective cu tehnică nouă. Producția de linii automate va crește de cinci ori.

Pe ce căi se va dezvolta automatizarea producției? Pînă acum, ea s-a dezvoltat pe două căi. Prima cale consta în modernizarea mașinilor existente și utilarea lor cu dispozitive de automatizare. A doua cale preconiza fabricarea de mașini noi, unicale, care să fie incluse în linii automate speciale, destinate prelucrării pieselor în masă. Ambele căi și-au găsit justificare. Modernizarea mașinilor permite să se folosească mult mai bine utilajul existent. Crearea de linii speciale dă posibilitatea ca, pe baza tehnologiei noi, perfecționate, să se automatizeze întreg complexul de prelucrare, inclusiv asamblarea și ambalarea fabricatelor, și să se realizeze o productivitate a muncii neobișnuit de înaltă.

Care din aceste două căi de automatizare a producției va lua mai mare amploare în al șaselea cincinal? După părerea noastră, ar trebui aleasă o a treia cale, folosindu-se adică laturile pozitive ale ambelor tendințe. E deci necesar să se creeze utilaj automat nou și perfecționat, care să fie la fel de util, atît pentru munca independentă cît și pentru cuplarea la benzi rulante automate speciale.

Superioritatea acestei căi este învederată. Ea deschide largi posibilități introducerii automaticii în toate ramurile economiei naționale. Pentru construcția de linii și întreprinderi integral automatizate, nu va mai fi nevoie de cîțiva ani.

Constructorii de mașini au ca sarcină principală mărirea producției de pe fiecare metru pătrat de suprafață de producție. Aceasta se poate realiza prin ridicarea productivității mașinilor, precum și prin reducerea suprafeței ocupate de ele. Într-adevăr, ce ne-ar putea împiedica să așezăm în poziție verticală orice mașină care pînă acum stă „culcată", orizontal? Și ce mari ar fi avantajele! Un automat vertical modern ocupă un loc de trei ori mai mic decît mașina orizontală.

Mare importanță are și reducerea consumului specific de metal la fabricarea mașinilor, îndeosebi a mașinilor grele, care cîntăresc sute și mii de tone. Constructorii de mașini din Kolomna au realizat un început fericit, construind un batiu, montante și alte piese pentru o raboteză uriașă. Din metalul astfel economisit, se poate face încă o raboteză de aceeași mărime. Uzina din Krasnodar produce strunguri carusel cu directoare din textolit. Este aici vorba nu numai de economii de metal. Noul material folosit permite să se mărească de două ori vitezele și să se prelungească durata de funcționare a mașinilor.

Savanții, constructorii și muncitorii inovatori au acumulat o experiență bogată în crearea și exploatarea noului utilaj automat. Însuflețiți de hotărîrile Congresului al XX-lea al partidului, ei nu-și precupețesc forțele pentru a grăbi procesul tehnic în construcția de mașini, pentru a contribui la mecanizarea și automatizarea complexă a tuturor ramurilor economiei naționale, în vederea ușurării muncii și a măririi considerabile a productivității ei.

Pe drumul belșugului

Comitetul Central al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., au adresat o Chemare tuturor colhoznicilor, muncitorilor din sovhozuri, lucrătorilor și specialiștilor din agricultura sovietică, în legătură cu desfășurarea luptei pentru transpunerea în viață a prevederilor Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la sporirea producției de cereale și alte culturi, precum și a produselor creșterii animalelor.

În Chemare, sînt relevate succesele însemnate obținute de agricultura sovietică în anul trecut. Datorită eforturilor lucrătorilor sovietici din agricultură, cu toată seceta care a bîntuit în Kazahstan, Siberia occidentală și în alte regiuni, în 1955 au fost strînse recolte mult mai mari decît în anul anterior. Numeroase unități agricole, raioane, regiuni și chiar republici întregi și-au depășit anul trecut planurile în ce privește sporirea producției diverselor ramuri ale gospodăriei obștești și, la unele produse, s-au apropiat de nivelul sarcinilor stabilite pentru anul 1960. În actualul an economic — care a început la 1 octombrie 1955 — majoritatea colhozurilor și sovhozurilor au realizat succese însemnate în mărirea continuă a producției creșterii vitelor. Tot mai larg se extinde în întreaga țară întrecerea inițiată de lucrătorii din agricultură din regiunea Voronej pentru îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor privind dezvoltarea și sporirea producției creșterii animalelor.

În Chemare, se atrage atenția asupra principalelor probleme care urmează a fi rezolvate acum, în momentul hotărîtor al luptei pentru îndeplinirea hotărîrilor partidului și guvernului.

O importanță primordială are rezolvarea problemelor creșterii producției cerealiere, de care depinde și dezvoltarea celorlalte ramuri ale agriculturii. În această privință, se subliniază că avînd deosebită însemnătate pregătirea în bune condițiuni a însămînțărilor de primăvară, semănatul culturilor de primăvară la termene optime, în terenuri bine cultivate și îngrășate, cu semințe de cea mai bună calitate. Deosebită atenție acordă acum agricultorii sovietici culturii porumbului, care în anul trecut a fost extins în noi regiuni, dînd recolte mari în numeroase unități agricole fruntașe. Colhozurile și sovhozurile iau măsuri pentru mărirea producției de cartofi, legume, fructe, sfeclă de zahăr, bumbac, in, cînepă și alte plante industriale, precum și pentru mărirea considerabilă a producției creșterii animalelor.

În prezent, au fost stabilite la toate produsele prețuri de colectare și de achiziționare care, la o recoltă bogată și o înaltă productivitate a creșterii vitelor, nu numai că compensează pe deplin cheltuielile materiale și de muncă ale colhozurilor și sovhozurilor pentru producția acestor produse, ci creează totodată posibilitatea realizării unor economii mari pentru o reproducție lărgită, pentru o creștere simțitoare a veniturilor în natură și în bani ale colhozurilor și colhoznicilor.

„În prezent — se spune în încheiere în Chemarea C.C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. — cînd partidul și guvernul au făcut mult pentru ca agricultura noastră să se dezvolte simțitor și rapid, este necesar ca fiecare colhoznic și colhoznică, fiecare lucrător din S.M.T.-uri și sovhozuri să dea dovadă de o și mai mare conștiinciozitate în muncă, să se gîndească permanent la îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XX-lea și să muncească în acest scop fără a cruța nici un efort. Aceasta, cu scopul ca în fiecare lună, zi de zi, satisfacția morală și spirituală a poporului nostru sovietic de pe urma libertăților politice și sociale să fie completată prin îmbunătățirea deservirii material-sociale și culturale, iar oamenii muncii din țările capitaliste, văzînd cum trăiește omul sovietic, să se convingă cu propriii lor ochi de avantajele orînduirii noastre sociale, de stat și politice, să se convingă de ceea ce poate crea omenirea pentru sine, acolo unde poporul muncitor este stăpînul țării sale".

Oamenii sovietici au întîmpinat cu însuflețire Chemarea Comitetului Central al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. Ei sînt ferm hotărîți să dea viață cît mai curînd îndrumărilor partidului iubit.

Înainte de a ieși în larg

Desfășurînd o vastă bătălie împotriva secetei, oamenii sovietici creează vaste sisteme hidrotehnice, rezervoare artificiale de apă, canale și iazuri. Multe colhozuri au amenajat iazuri, care sînt folosite pentru irigații, pentru creșterea păsărilor de apă și a peștilor.

Deosebite succese obține în dezvoltarea pisciculturii artelul „Molotov" din Siberia.

În clișeu: Trei colhoznice din artelul „Molotov", reparînd plasele pentru prinsul peștelui

Insemnări

Vacanța de primăvară

Acum vreo doi ani umblam agale, frunza frăsinelului, cum spune vorba din bătrîni, pe fosta stradă Romană ce acum poartă numele celui mai mare poet al nostru, Eminescu. Venise primăvara. În ograda unei căsuțe, la nr. 80 sau 82, chiar lîngă gard, înfrunzise un copac de pădure, și în bătaia soarelui de dimineață, coroana lui falnică cu frunză măruntă și deasă cernea lumina ca printr-un tulpan de mătase verde. Drumeții zoreau către treburile lor Nimeni nu-l privea. „Ce copac să fie?" — întrebai pe o călugăriță. Nu știa. Nici un domn bătrîn cu baston cu măciulie de fildeș. Nici o cucoană cu un cățeluș cu zgardă de argint. Iată venind un om în opinci dinspre piețișoara de la răsplntie.

— Ce copac să fie? — îl întreb.

— Frasin, lemnul rotarilor.

Uite, îmi zisei, cît cunoaștem noi orășenii natura cu podoabele și tainele ei! Cu foloasele ei. Și dacă am întreba ce este frăsinelul din zicala de mai sus, cum e floarea lui, ce mireasmă are, de ce frunza lui e semnul pribegiei, cîți am ști să dăm răspunsul cuvenit?...

Dar gîndurile mi-au fost întrerupte de un cîrd de școlari care s-au oprit în apropierea mea. La gîtul lor fluturau în bătaia vîntului de primăvară cravate roșii.

— A înverzit frasinul! — au exclamat ei cu bucurie zgomotoasă. În vacanța asta, să adunăm pentru ierbarul clasei frunze tinere de la tot felul de copaci.

Îi ascultam bucuros. Frumoasă îndeletnicire pentru vacanță...

★

Mi-am adus aminte de întîmplarea asta cînd am citit în gazete cum și-au petrecut vacanța elevii sovietici. Pentru vacanța școlară din primăvara asta, ca și în mulți ani, li s-a pregătit un program de odihnă dar și de petrecere, care îmbogățește mintea și dă copilăriei și adolescenței alese simțiri. Taberele de pionieri cu excursii în cele mai pitorești ținuturi din jurul orașelor au stat în fruntea programului de recreare și educație. Iată ce scria cu privire la taberele pionierești Nadejda Krupskaia, fostă învățătoare în satul Smolenskoe, de dincolo de bariera Nevei:

„Nu trebuie să trăiți într-un cerc închis, ci să vă împrieteniți cu copiii din colhozurile și sovhozurile din preajma taberei, să cunoașteți mai bine felul lor de viață, să aflați cum este organizată viața culturală la sate și să discutați cu copiii de la sate cum și în ce fel puteți veni în ajutorul noilor tovarăși și vieții sătești. De asemenea, veți vedea și ce anume puteți învăța și voi de la ei. Învățați-i pe noii voștri tovarăși cîntece noi, povestiți-le cît mai multe despre oraș sau despre ceea ce ați citit... Dați ajutor orașelor, grădinițelor de copii, bibliotecilor, clubului și muzeului, organizați activitatea cercurilor de tot felul (de electricitate, sanitare etc.)..."

Dar programul vacanței din primăvara aceasta a fost mult mai vast. Teatrele din capitala Uniunii Sovietice au pregătit repertorii

speciale pentru elevi. Muzeele și expozițiile și-au deschis cu ospitalitate porțile. Centrul de televiziune din Kiev a organizat emisiuni zilnice, printre care au fost deosebit de apreciate „Figuri de luptători pentru dezvoltarea științei", jurnalul „Pionierii" etc. În sala mare a Palatului Pionierilor din Minsk s-a ținut concursul cercurilor artistice de amatori din școli, precum și întreceri ale celor mai tineri sportivi. Tot la Minsk s-a organizat excursia pe tema „Ce produc fabricile din Minsk". Cu acest prilej, elevii s-au întîlnit cu ingineri, cu inovatori și fruntași în producție, au verificat cele învățate la școală. La Tallin a avut loc „Ziua păsărilor": școlarii au atîrnat în parcuri, în grădini, în livezi anume colivii deschise unde au pus grăunțe pentru zburătoarele harnice plivitoare de gîngănii și omizi...

Mi-aduc aminte de vacanțele pe care le petreceam noi ca elevi. Cine se îngrijea de noi! Cui îi păsa dacă petreceam timpul cu folos sau îl iroseam de pomană. Elevii din Tallin au atîrnat în pomi colivii deschise cu hrană pentru păsări. Noi ieșeam cu prinzătorile ori cu stufuri cu clei păsăresc prin grădini ca să prindem micuțele înaripate, măcar că la școală „domnu" ne învăța poezioara:

Păsărică mică
La pene-albăstrică...

Sau mai tîrziu, cînd am început a umbla la gimnaziu, direcția ne cerea să aducem după vacanță dovadă scrisă de la parohul bisericii cum că am fost de față la toate slujbele... Hei, dacă ar fi putut povesti dovada aceea cu pecetea hramului de care țineam, cîte năzdrăvănii făceam... Ați auzit de glumețul Panurge, omul de casă al lui Pantagruel, șoltícul care purta la straie 26 de buzunărele cu fel de fel de păcăleli? Cine venea la biserică cu o luminare înfiptă ca într-un sfeșnic, într-un praz uriaș? Cine venea cu ac și ață și cosea de rochii babe îngenunchiate care cînd se sculau, nu se mai putea dezlipi?

Școlarii care duceau la școală adeverințe de evlavie și bună purtare!

Astăzi, marea dovadă a petrecerii timpului în vacanțele de primăvară, o arată privirea tot mai ageră, tot mai luminoasă, tot mai iscoditoare a tineretului cel nou, cîrmuitorul de mîine al patriei sale.

IOACHIM BOTEZ

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

Cei din viață și cei din literatură

de LUCIA DEMETRIUS

În jurul literaturii noastre se stîrnesc des discuții aprinse privitoare la caracterul, la nuanțele, la actele pe care se cuvine să le facă sau să nu le facă, să le aibă sau să nu le aibă eroul pozitiv, la chipul cum trebuie construit ca să fie adevărat, la păcatele pe care n-are voie să le aibă, la situațiile pe care trebuie să le deținã, la fel și chip de detalii care îl împodobesc, ajungînd pînă la vocabularul lui care n-are voie, sau n-avea pînă acum cîțiva ani, să cuprindă cuvinte de toate zilele, așa numite, printr-un exces de purism, vulgare.

Și aproape totdeauna aceste discuții se încheie cu aceeași concluzie, care de fapt ar trebui să fie și punct de plecare: scriitorii trebuie să cunoască viața mai bine, să cunoască oamenii noi din zilele noastre mai de aproape, să-și trăiască viața printre ei, nu să-i viziteze din cînd în cînd în călătorii așa numite de documentare și să-i descrie apoi așa cum descrii un peisaj de care îți aduci aminte și pe care-l întregești cu imaginația ta. Pentru că oamenii din viață nu seamănă cu aceia din laboratorul, fie el și literar, al nici unei imaginații, și adevărul realității este totdeauna mai viguros, mai bogat, mai curajos decît adevărul zugrăvit fără să fi fost mai întîi sorbit întreg din viață.

După 23 August, cînd am luat contact cu literatura sovietică al cărei chip ne fusese pînă atunci ascuns de cei care voiau să ne dirijeze și să înăbușe spiritul, așa cum ne dirijau și înăbușeau viața de fiecare zi, am rămas uluiți în fața chipurilor de oameni pe care îi vedeam acolo, așa cum am fost uluiți de filmul sovietic care aducea în slujba problemelor mari și simple pe care le trata, oameni cu fețe de toate zilele, oameni fără masca obișnuită a actorului, firești, calzi, profunzi și clari, clari ca tot ce e mare și omenesc.

O dată cu mirarea și un soi de surprindere fericită, poate că în unii dintre noi se strecura și un soi de vagă îndoială. Se poate să fie oamenii sovietici atît de simpli în toate împrejurările vieții? Se poate să fie ei în adevăr atît de absolut legați de toate problemele muncii, ca și cum munca ar face una cu propria lor viață, a fiecăruia dintre ei? Se poate să existe pe lume oameni care să-și privească meseria, oricare ar fi ea, nu ca pe un mijloc de trai, așa cum ne obișnuise lumea burgheză, — în afară de rarele cazuri ale vocației, — ci ca pe un scop al întregii lor existențe, ca și cum nu s-ar putea stima pe ei înșiși și n-ar găsi că merită să trăiască, decît atunci cînd împlinesc bine, din ce în ce mai bine, ceea ce au de făcut? Se poate să existe în adevăr oameni care iubesc colectivul tot atît cît se iubesc pe ei înșiși? Această etică nouă e în adevăr înrădăcinată în fiecare om sovietic, sau e numai un deziderat, și literatura, ca să dea un imbold vieții, exagerează, înfrumusețează?

Scriitorii sovietici care veneau la noi în țară ne povesteau cum își iau eroii din viață. Cei dintre noi care plecau în Uniunea Sovietică ne povesteau că au văzut acolo, în adevăr, acești eroi din literatură în toate fabricile, în toate colhozurile, în toate orașele și satele. Adevărul își făcea loc în sufletul nostru, dar dorința de a vedea cu ochii această realitate nu slăbea, pentru că fuseserăm crescuți într-o lume în care literatura împodobea sau pocea, și în loc să se apropie de esența fenomenului, se mulțumea să rătăcească la periferia lui, deformînd aspectele lui exterioare și construind pe ele.

Liubov Iarovaia nu e o excepție? Natalia Kovșik se găsește în mai multe colhozuri? Ca Avdotia din „Secerișul" au evoluat multe femei de la țară? Dacă mă voi duce acolo, voi vedea și eu un Davidov, o Nastia Kovșova, un Oleg Koșevoi?

Și l-am văzut. Poate că am mai scris, poate că am mai povestit și aiurea despre ei, despre oamenii pe care i-am întîlnit în scurta mea vizită în Uniunea Sovietică, dar niciodată n-am să obosesc să-i mai zugrăvesc o dată.

Am mai povestit despre Vasili Alexeevici Plahot, președintele colhozului „Miciurin" din Republica Moldovenească, uriașul al cărui rîs făcea să se cutremure pereții, al cărui glas răsuna peste cîmpiile și văile gospodăriei ca un sunet de tulnic, a cărui voință și putere de muncă făcu din acest mare colhoz o grădină, un izvor de rod nesecat. Oamenii din gospodăria „Miciurin" erau toți senini la chip, iuți la muncă, iuți la joc, plini de acea frumoasă mîndrie care nu e ifos și înfumurare, ci conștiința limpede a puterii și curățeniei tale. Culturile noi și vechi se întindeau nesfîrșite în jurul lor, construcții noi, strălucitoare, crescuseră din pămînt în ultimii ani cum nu crescuseră zeci de ani de-a rîndul înainte vreme, de la vie coborau coșuri mari cu struguri de aur și smarald, grădurile largi și luminoase erau pline de vite mari și sănătoase, chipul satului se schimbase, înflorise de case noi ca o vîlcea primăvara de ghiocei, și Plahot, președintele cel uriaș, rostea, privindu-ne în ochi cu privirea lui fierbinte și străpungătoare: „Omul trebuie să aibă în toate curaj bolșevic! Ce e nou azi, mîine e vechi. Trebuie să mergi mereu mai departe!"

Nu erau cuvinte învățate pe de rost. Nu era o formulă cu care voia să-și convingă oaspeții. Era expresia cea mai adevărată a sentimentelor oamenilor din acest colhoz, care se suise pe buzele lui și se rostea cu glas de tunet. Brațele lui mari se desfăceau și cuprindeau zarea, îmbrățișau parcă ogoare, dealuri, vii, și simțeai în clipa aceea că Plahot și oamenii din colhozul „Miciurin", departe de a fi inferiori eroilor din literatură, cer scriitorului un efort ca să-i stringă în tiparele ei, simțeai că a scrie atunci despre Plahot înainte de a te reculege și chiverniși, ar fi un efort egal cu acela de a vrea să-l cuprinzi întreg, așa cum stătea în picioare pe culmea unui deal, în rama unui tablou zugrăvit pe un carton de dimensiuni obișnuite.

Am văzut în fabrici, în colhozuri, în birouri, femei ca acelea pe care le văzusem în filme. Ridicau de pe lucru ochii lor albaștri sau căprui și vedeai pînă în fundul sufletului lor, ca printr-o fereastră deschisă. Vedeai adevăr, sinceritate, bunătate, limpezime. Vedeai firea lor curajoasă, fără prefăcătorie, interesul adînc pentru munca mîinilor lor, înlocuit o clipă cu interesul pentru omul care le stătea în față.

Așa am citit întîia oară, la primul popas pe pămîntul sovietic, pe aerodromul de la Kiev, în ochii Ustiniei Ivanovna Buneț, îngrijitoarea camerei pentru mamă și copil, ceea ce se petrecea în sufletul ei. Avea ochi albaștri Ustinia, fața albă și bună, părul cărunt, un zîmbet deschis, blînd. Odaia îngrijită de ea era așa cum numai o mamă poate s-o facă pentru propriul ei copil. Nu lipsea nici un amănunt: nici păturile moi și albe, nici picturile de pe pereți, nici florile în ghivece, nici pește șorii în acvariu, nici zeci de jucării în toate colțurile, nici acea ordine și curățenie, acel aer de prospețime care face viața bună.

Bătrînica viguroasă și zîmbitoare ne-a primit cald și prietenește. Ne lămurea că munca ei e smerită, că asemenea camere se găsesc oriunde în Uniunea Sovietică, dar simțeai că inima îi bate pentru fiecare lucru pe care ți-l arăta, pentru că fiecare lucru era iubit de ea, făcea parte din datoria ei, din mîndria ei, din rostul întregii ei vieți, închinate mamelor și copiilor care poposeau pentru cîteva ceasuri pe aerodromul de la Kiev. Ne mulțumea că vizităm odaia, în vreme ce noi nu știam cum să-i mulțumim ei că vedem, din primul ceas petrecut pe pămîntul sovietic, că vedem din întîmplare, pentru că intrarăm în acea încăpere în care nu eram așteptate, una dintre acele eroine simple și mari din romanele sau piesele sovietice, care consumă munca cu propria ei viață, cheltuiește în amîndouă egal de multă bună credință și culege din amîndouă tot atîta bucurie.

Străbătînd odată șoseaua care lega ogoarele unui colhoz, am oprit mașina și am coborît să vedem camioniidormitor al fetelor tractoriste, oprit în cîmp. Era în amurg, camioniul era gol, fetele nu se întorseseră încă de la lucru.

În cadrul ferestruicilor mici, cu perdeluțe subțiri și albe, înfloreau mușcate, mirandre în ghiveci. Pe masă, mari mănunchiuri de flori. Și pe paturile fetelor, pe fiecare, pe pătură, sub pătură, sub căpătîi — o carte, o revistă. Obosite de lucru, seara, cînd veneau de pe ogor, fetele cîntau încă, citeau totuși.

Și am înțeles și mai bine dragostea de carte a țărancii muncitoare, cînd am întîlnit-o pe aceeași ogor pe Marusia Fedosievna Handapas, brigadieră, care mi-a recitat îndelung, pătimaș, din Pușkin.

Atunci am înțeles că eroii, eroinele literaturii sovietice, nu sînt înfrumusețați. Că scriitorii s-au uitat în viață, au cules, au coborît în adîncul omului, l-au iubit și l-au scris. Că acolo s-a născut, în adevăr, un om nou, cu o etică nouă, un om frumos, un om generos și bogat, curajos și plin de lumină, un om în fiecare făptură omenească.

Și că la noi, în urma marilor evenimente care au răsturnat vechile așezări, omul acesta se ivește din ce în ce mai des și devine el tipul, pe cînd toți ceilalți rămîn clișee uzate. Că scriitorul care va pune problema creării eroului pozitiv se frămîntă zadarnic în biroul lui să găsească „formula", pînă cînd nu-l va cunoaște bine, ca să-l spună apoi cu adevăr, cu cinste. Că atunci cînd va trăi lîngă el nu se va mai întreba ce are voie să facă, să spună, să creadă, pentru că va vedea ce face, ce spune și ce crede.

MIKOLA NAGNIBEDA

Primăvara

Dezghețatele piraie
Saltă
Pînă-n zări...
Îmbobocirã merii.
Albă e livada — pînză 'naltă
Clătinată-n vîntul primăverii.

După întîia ploaie Primăvara,
Croșetînd lumină cu azur,
A brodat cu verde
Toată țara —
Ierburi verzi cît vezi, jur împrejur.

Nesfîrșit, fără hotar e-ogorul...
— Rîndunică, ce din aripi dai,
De la Dunăre începe-ți zborul
Pîn' la dragi tovarăși din Altai;

Văi și rîuri ai să vezi,
Azururi,
Stepe și prăpăstioase stînci.
Inima-a cuprins în ea de-apururi
Globul larg și zările-i adînci.

Larg mi-e sufletul și-adîncă firea,
O familie uriașă cu mulți fii.
Strîns uniți, zidim noi fericirea,
Semănînd colhoznice cîmpii!

Primăvara mîndră prin dumbravă
Trece peste cîmp și peste rîu.
— Sus grădini, ca pînze albe-n slavă!
— Bine-i pe pămînt să sameni grîu.

În românește de GEORGE DAN

ALEXEI SURKOV

Scînteie, ca de aur...

Scînteie, ca de aur, culmea-n zare,
Mărgele-i prinde ploaia, picurind.
Cu must, bucate, poame-aromitoare,
Trecu și toamna cu-al ei soare blînd.

S-a tras căldura dincolo de munte
Și-n zori, vestind nămeți și vijelii,
Așterne gerul puf de țepi mărunte
Peste castani și pinii albăstrii.

Dar colo-n pînu-albastru, fără veste
Și-ascunde frigul țepii de arici,
Căci soarele, privind de după creste.
Aprinde-n ramuri diamante mici.

Și peste solzii-olanei învechite,
De chiciură-aveliți din zori în seară,
Trec călătoare păsări ostenite
Cu un crîmpei din cîntecul de-az vară.

Să scîrțîie zăpada sub picioare!
Să-nghețe gerul sîngele în vine!
A anilor tomnatică răcoare
Focul din struguri știu-va s-o aline.

De asupra văii urcă-n rotocoale,
Țîșnind din flăcări, fumul pîn' la nori.
Și vara zboară pe eterna-i cale
Ca depărtatul țipăt de cocori.

Tu scoal' de lîngă foc și-o însoțește,
Iar cînd s-o duce, să nu-ți pară rău,
Căci toamna sufletul ți-l încălzește
Cu blînda rază-a farmecului său.

În românește de VIRGIL TEODORESCU

CARNET

Congresul compozitorilor sovietici

În U.R.S.S. se fac pregătiri pentru cel de al II-lea Congres al compozitorilor sovietici. Ocupîndu-se de acest important eveniment al vieții culturale din U.R.S.S., compozitorul Tihon Hrennikov arată, într-un articol publicat în ziarul „Pravda", că în cei opt ani care s-au scurs de la primul congres, compozitorii sovietici au creat o seamă de compoziții muzicale de autentică valoare. În afară de simfonia a zecea a lui D. Șostakovici, lucrare deosebit de apreciată atît în U.R.S.S. cît și peste hotare, și de simfonia a 27-a a lui N. Measkovski, compozitorii sovietici au creat numeroase opere, operete, balete, oratorii, cîntece de masă și alte lucrări muzicale. Printre acestea, mult apreciate sînt operele „Decembriștii" de I. Șaporin și „Familia lui Taras" de D. Kabalevski, baletele „Călărețul de aramă" de R. Glier, „Taras Bulba" de V. Soloviov-Sedoi, opereta „Vînt de libertate" de I. Dunaevski ș.a. În articolul său, Tihon Hrennikov se oprește și asupra creației tinerilor compozitori.

Subliniind că congresul va trebui să orienteze munca compozitorilor pentru îndeplinirea sarcinilor în lumina hotărîrilor istorice ale Congresului al XX-lea al P.C.U.S., Tihon Hrennikov arată în același timp că arta realismului socialist cere compozitorilor și criticilor muzicali o mai adîncă înțelegere a sarcinilor artei muzicale și o mai mare apropiere de cerințele vieții în creația muzicală și în interpretare.

Lucrările congresului, spune Tihon Hrennikov în încheiere, vor constitui un prilej de a se dezbate un mare număr de probleme de creație în lumina principiilor esteticii marxist-leniniste și vor marca o etapă importantă în dezvoltarea muzicii sovietice.

Caseta Arinei Rodionovna

Regiunea Vladimir este bogată în monumente istorice. Vestitele letopisețe din Vladimir și Suzdal, care slăvesc faptele vitejești ale cnejilor și oamenilor simpli din popor și-au păstrat neștirbit farmecul și valoarea istorică. Pînă astăzi mai circulă prin satele regiunii Vladimir povestea vieții legendare a cneazului Andrei Bogoliubski și a sfîrșitului său tragic. Multe din legende sînt legate de monumente arhitectonice antice ca Porțile de Aur, castelul lui Andrei Bogoliubski, Catedrala „Sfîntul Dmitri".

Regiunea Vladimir are numeroși etnografi care adună cu grijă în arhive și muzee producții folclorice ca: ghicitori, proverbe, legende, povestiri, opere de artă plastică etc. Multe din lucrările găsite aparțin pictorilor iobagi.

Etnografii profesioniști și amatori au făcut numeroase descoperiri interesante.

În orășelul raional Sudogde, un funcționar de bancă și bibliotecarul au găsit o casetă de stejar pe care doica lui Pușkin, Arina Rodionovna a dăruit-o poetului Iazikov atunci cînd acesta a venit la Mihailovskoe.

Etnograful I. P. Bogatov din localitatea Murom a descoperit un portret al lui Ivan Andreevici Krilov.

N.P. Rojdestvenski, unul din cercetătorii manuscriselor vechi a făcut o descoperire foarte prețioasă la Vlazniki (unde se găsesc de altfel foarte multe manuscrise vechi). El cerceta un mare manuscris al cărții „Stoglav" — o culegere de hotărîri ale soborului creat de Ivan cel Groaznic în anul 1551. Printre textele documentelor oficiale ale „Stoglavului" era cusută, probabil din greșeală, o pagină a unei opere literare. După cercetări intense, etnograful a constatat că în fața lui se găsește vechea povestire populară — „Povestire despre venirea lui Ștefan Batory pe pămîntul marelui și gloriosului oraș Pskov".

La marginea orașului Sobinki se află un vechi conac-muzeu. Pe pereții lui atîrnă portretele unor femei cu peruci, îmbrăcate în rochii de bal, ale unor bărbați cu monoclu. Pe o masă se găsește o mapă îmbrăcată în catifea care conține cărți de vizită și liste de meniuri de la recepțiile oferite aici.

Într-una din camerele din fund se află o pendulă, fabricată la Londra în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Și acum, după aproape două secole, ea continuă să indice ora exactă. Această pendulă a aparținut scriitorului Griboedov. Lui Alexandr Sergheevici Griboedov îi plăcea mult să asculte bătăile ei armonioase, care l-au inspirat apoi scena cu pendula din vestita lui comedie „Prea multă minte strică".

Maria Borisovna Aliabieva, proprietara acestui conac-muzeu, păstrează nu numai pendula care a aparținut familiei Griboedov, dar și numeroase scrisori, gravuri, rarități bibliografice ale marilor scriitori Pușkin, Rileev, Vlazemski.

O istorie a artelor

În editura „Iskusstvo" se află în pregătire o „Istorie universală a artelor", în șase volume, care va înfățișa creația în pictură, sculptură, grafică, arhitectură și artă decorativă a tuturor popoarelor din Orient și Occident. Textul va fi însoțit de peste 500 reproduceri, pe lîngă numeroasele hărți, schițe, vignete.

Începînd din 1957, vor apare primele 2 volume ale acestei importante lucrări.

Un film la trei zile

De curînd, la cererea redacției revistei „Iunosti", regizorul de cinematograf M. Romm a făcut o seamă de declarații în legătură cu dezvoltarea cinematografiei sovietice în viitorul apropiat.

Să aruncăm o privire în viitor și să ne închipuim cum va arăta cinematografia noastră la sfîrșitul celui de al șaselea plan cincinal.

Anul 1960... Pe ecranele țării rulează la fiecare trei zile un nou film de lung metraj. Asta înseamnă 120 filme noi pe an!

Eroii principali ai majorității filmelor acestora noi vor fi contemporanii noștri. Dar, deopotrivă, vom vedea transpuse pe ecran și cele mai valoroase opere ale literaturii universale și ale celei sovietice, după cum și numeroase filme pentru copii și tineret.

Va pătrunde temeinic în viața de toate zilele filmul stereofonic, proiectat pe ecrane largi. Iar filmele pentru ecranele obișnuite vor dobîndi și ele această nouă însușire de preț: stereosunetul. Spectatorii din sală vor auzi sunetul nu numai dinspre ecran, ca acum, ci și de la dreapta, de la stînga, de sus, din spate. Închipuiți-vă: pe ecran e o furtună, și dumneavoastră auziți tunînd deasupra capului!

Mulți se înșeală, socotind că peste cîțiva ani nu vor mai exista decît filme în culori. Dar nu va fi deloc așa. După cum în arta plastică există și pictură și grafică, tot așa în cinematograf filmele în alb și negru vor exista alături de filmele colorate.

Cinematografia sovietică nu se limitează însă la aceste realizări. În viitor, vom vedea așa numitele „cinerame". Ecranul cinematografic larg este de două ori mai lat ca unul obișnuit, iar în cinerama de patru ori. Acolo, imaginea este proiectată pe ecran concomitent de trei aparate de proiecție care lucrează sincronic.

Pentru a realiza acest lucru, se cere o revoluție tehnică atît în procesul de producție a filmelor, cît și în prezentarea lor.

Directivele Congresului al XX-lea al partidului prevăd în al șaselea cincinal construirea unor cinematografe noi, în total cu o jumătate de milion de locuri. Cinematografele viitorului sînt încăperi uriașe cu 1.500—2.000 locuri, cu minunate aparate de proiecție și de sunet. Iar cinematografele cu ecran larg trebuie să fie și mai încăpătoare, deoarece cu cît încăperea e mai largă cu atît este mai mare efectul ecranului larg și al stereosunetului. În sate, vor fi construite mii de cluburi utilate cu cele mai bune aparate cinematografice staționare.

În ce privește planurile mele pentru cel de-al șaselea cincinal — intenționez să încep a lucra, într-un viitor apropiat, la un film despre China de azi. Vom realiza acest film împreună cu cineaștii chinezi.

Dar sarcina mea principală socot că e pregătirea de specialiști tineri pentru cinematograf, transmiterea experienței și a cunoștințelor mele acestor specialiști. Eu țin cursuri la facultatea de regie de la Institutul unional de cinematografie. Sub conducerea mea, un grup de regizori tineri de la „Mosfilm" lucrează la crearea unor filme noi. Printre ei se află și regizorul V. Basov, care a realizat filmele „Școala bărbăției" și „Căderea emiratului", iar acum lucrează la filmele „Primele bucurii" și „O vară neobișnuită", după romanele lui K. Fedin; regizorul V. Ordînski, realizatorul filmului „Secretul frumuseții"; tînărul regizor Samsonov, cunoscut din filmul „Zvăpăiata", care a terminat recent comedia „Dincolo de vitrinele magazinului universal", „Familia" — despre anii de tinerețe ai lui V. I. Lenin. Cu mine mai lucrează și tînărul regizor G. Ciuhrai, care a realizat acum filmul „Al 41-lea", după o povestire de B. Lavrenev, film ce promite să fie deosebit de interesant.

Tribuna democrației revoluționare

de TAMARA GANE

În istoria gîndirii sociale progresiste și a mișcării de eliberare din Rusia veacului al XIX-lea, ca și în procesul istorico-literar propriu zis, jurnalistica a jucat un rol deosebit de însemnat. Ar fi de ajuns să amintim că în anul răscoalei decembriste — 1825 — în întreaga Rusie apăreau 41 de publicații periodice, cu centrul de greutate la Petersburg și Moscova. În 1837 — anul morții lui Pușkin — numărul revistelor crește cu 12 titluri, adică în total apar 53 de periodice. Majoritatea nu aveau un profil bine definit, și-și schimbau orientarea în raport cu apartenența ideologică și politică a editorului, acesta fiind în același timp și redactorul principal.

În general, inconsecvențele, „schimbările de macaz" în programul revistelor ce vedeau lumina tiparului în așa numitul „veac crîncen" erau de multe ori determinate de presiunile cenzurii țariste sau de avantajele oferite de tartorul slovei scrise, șeful secției a III-a secrete, faimosul Benkendorf. O soartă tristă a avut revista „Teleskop" a lui N. Nadejdin (ca dealtfel și redactorul însuși) în urma publicării, în 1836, a „Scrisorii filozofice" a lui P.I. Ceaadaev, despre care Herțen spunea că „răscolise mințile tuturor celor ce cugetau în Rusia". După deportarea lui Nadejdin și interzicerea „Teleskopului" cu suplimentul său literar „Molva", în care V.G. Belinski își publicase primul său studiu de critică, „Reverii literare", pozițiile „liber-cugetătorilor" opoziționiști slăbiseră. Se simțea nevoia unui alt organ avansat care să contrabalanseze influența nefastă pentru opinia publică a revistei retrograde „Moskovski Nabliudatel".

Acestei înalte misiuni i-a fost consacrată revista „Sovremennik" („Contemporanul") de către fondatorul ei, marele poet A. S. Pușkin. Numele și activitatea acestei reviste se înscrie cu litere de aur pe răbojul evenimentelor din istoria Rusiei dintre anii 1836—1866. În cele trei decenii de existență, revista „Sovremennik" a cunoscut cîteva etape, momentele de apogeu fiind succesiv legate de numele lui Pușkin, Belinski, apoi Cernîșevski, Dobroliubov, și în ultima fază Nekrasov și Saltîkov-Șcedrin. Urmărită în evoluția ei ascendentă (care culminează în jurul anului 1861, cu etapa mișcării democrat-revoluționare), revista a avut un drum glorios de tribună a ideilor celor mai înaintate în domeniul filozofiei și esteticii materialiste premarxiste. Mai mult decît atît, după 1856 ea devine purtătoarea de cuvînt a maselor împilate, expresia năzuințelor seculare ale poporului rus, care luptă cu neînduplecare împotriva forțelor întunecate ale sistemului feudalo-autocrat ca și împotriva formelor noi de exploatare capitalistă, instaurate cu depline puteri după formala reformă din 1861.

Încă de la primii ei pași, revista „Sovremennik" devine — potrivit intențiilor lui Pușkin și dezideratului exprimat de Belinski, anume că orice publicație periodică trebuie să fie „oglinda contemporaneității" — o armă în lupta politică și ideologică, un îndrumar în educarea gustului estetic, în orientarea opiniei publice.

Scîrbit de atacurile revistelor venale, pe de altă parte de lipsa de combativitate și de conținutul minor al altor publicații de largă circulație, Pușkin trece cu hotărîre la realizarea visului pe care-l nutrea de ani de zile: o revistă proprie, cu conținut și cu program nou.

Așa a luat naștere revista „Sovremennik", al cărei prim număr a apărut acum 120 de ani, la sfîrșitul lunii aprilie. Marele poet își văzuse visul împlinit. Măsurile de prevedere s-au dovedit eficace. Acestea nu l-au scutit însă de cenzurarea strictă a lucrărilor publicate, de trunchierea și masacrarea lor, de prigoană din partea slugilor presei vîndute țarului. De multe ori, pentru a strecura în paginile revistei probleme politico-sociale de stringentă actualitate, care depășeau limitele caracterului pur literar, Pușkin face uz de așa numita „limbă a lui Esop", recurgînd la aluzii și alegoril.

În ciuda condițiilor excepțional de grele în care fusese pus editorul, încătușat de regimul ultrareacționar al lui Nicolae I, cele 4 volume (numere) ale „Sovremennik"-ului apărute în timpul vieții poetului dovedeau înalta principialitate politică și literară a publicației.

După moartea poetului, prietenii lui apropiați conduc revista, iar din 1838 ea trece în posesia lui P. A. Pletniov, profesor și rector al Universității din Moscova. Între 1838 și 1847, „Sovremennik" nu mai are acel profil combativ ci se transformă, datorită lui Pletniov, într-o publicație șterșă și anostă, de tipul revistelor semi-oficioase.

O a doua etapă de glorie începe pentru „Sovremennik" în 1847, cînd începe să colaboreze Belinski. Remarcabil prin caracterul său programatic, studiul lui Belinski se numea „Privire asupra literaturii ruse din anul 1846". Tot în „Sovremennik", Herțen își publică operele beletristice: „Doctorul Kupov", „Cotofana-hoață" și romanul „Cine-i de vină?". Din 1847, preluată de către poetul N. A. Nekrasov și I. I. Panaev, revista se situează din nou pe poziții combative progresiste. În jurul revistei se grupează cele mai bune forțe scriitoricești: I. S. Turghenev, tînărul Lev Tolstoi, Goncearov, Grigorovici și alții. Din anul 1854, o dată cu intrarea lui Cernîșevski în redacția revistei, aceasta se transformă într-o adevărată tribună a ideilor democrat-revoluționare. În această etapă culminantă a existenței sale, apar cele mai bune lucrări ale lui Cernîșevski: „Studii despre perioada gogoliană a literaturii ruse", „Lessing și epoca sa", articole despre Pușkin, Lev Tolstoi, N. Ostrovski, Saltîkov-Șcedrin, precum și o serie de studii filozofice, istorice și economice.

Pozițiile „Sovremennik"-ului se întăresc cînd la conducerea rubricii de critică literară vine, în 1856, tînărul Dobroliubov. Pasionat publicist și subtil critic literar, el va publica în paginile revistei lui Nekrasov și Cernîșevski cele mai de seamă studii: „Împărăția întunericului", „O rază de lumină în împărăția întunericului" cu privire la piesele lui Ostrovski, apoi „Ce este oblomovismul" și articolul „Cînd va veni oare ziua cea adevărată?". Acest din urmă articol, publicat în 1860 în legătură cu romanul lui Turghenev „În ajun", a fost cauza unei sciziuni în sînul redacției „Sovremennik". Analiza romanului, sublinierea temei revoluționare, reprosul adresat autorului pentru faptul că nu a găsit în realitatea rusească un „Insarov rus" — toate acestea nu i-au convenit lui Turghenev, care era adept al unui liberalism ponderat. Solidarizîndu-se cu el, au plecat toți reprezentanții taberei literare, scriitorii din rîndurile nobilimii în frunte cu Lev Tolstoi, Goncearov și alții.

De atunci, revista devine organul „raznocinților" și are de înfruntat furia reformiștilor (liberali și conservatori) în problema țărănească, precum și atacurile furibunde ale lui Kotkov și revistei sale reacționare „Russki vestnik".

Propagarea ideilor revoluției țărănești ca punct esențial al programului democraților-revoluționari, demascarea caracterului „mîrșav" al reformei din 1861, atrag suspendarea revistei. De la 15 iunie 1862, „Sovremennik" n-a mai apărut timp de 8 luni, iar conducătorul lui ideologic, Cernîșevski, a fost aruncat de călăii țarului în fortăreața Petropavlovsk, apoi deportat pînă aproape de sfîrșitul vieții în Siberia.

Cînd, în februarie 1863, după o tăcere silită de 8 luni, reapare primul număr al „Sovremennik"-ului, opinia publică progresistă s-a putut încredința că tradițiile revoluționare ale lui Cernîșevski și Dobroliubov sînt continuate de către urmașii lor, Nekrasov și Saltîkov-Șcedrin. Datorită lui Nekrasov, care reușește să distragă atenția cenzurii, în revistă e publicat romanul „Ce-i de făcut?", scris de Cernîșevski în temniță.

După o existență de mai bine de trei ani, revista „Sovremennik" este definitiv interzisă la 1 iunie 1866. Așa se încheie drumul ei glorios de luptă consecventă pentru drepturile poporului.

Revista „Sovremennik" a dus mai departe principiile esteticii materialiste, enunțate de Belinski, prin Cernîșevski și Dobroliubov. Numele ei este scump poporului nostru. În momentele grele cînd la conferința de la Paris se hotăra soarta Principatelor Române, „Sovremennik" sprijină cu căldură cauza unirii românilor într-un singur stat național.

O asemenea publicație, în paginile căreia Cernîșevski chema Rusia „la topoare", străcurînd „peste obstacolele și barierele cenzurii, ideea revoluției țărănești, ideea luptei maselor pentru răsturnarea tuturor autorităților vechi", nu putea să nu aibă răsunet și influență asupra creșterii revoluționare și dezvoltării gîndirii progresiste în țara noastră, vecină cu Rusia. Revista „Contemporanul", înființată din inițiativa lui C. Dobrogeanu-Gherea, are la bază experiența „Sovremennik"-ului.

M. A. BIRȘTEIN: „Zi de alegeri în tundră".

VIAȚA A.R.L.U.S.

Să dezvoltăm activitatea în rîndurile intelectualilor

Regiunea Timișoara este unul din importantele centre culturale ale țării noastre. In Timișoara, Arad și alte orașe din regiune sînt numeroase institute de învățămînt superior, instituții de artă și cultură, unde lucrează sau se pregătesc pentru activitatea viitoare un mare număr de intelectuali. Grija de a ajuta și îndruma intelectualitatea în lupta pentru educarea și culturalizarea maselor, pentru răspîndirea a ceea ce e nou, avansat, împotriva a tot ce este învechit și retrograd în domeniul ideologiei și culturii sînt sarcini de mare răspundere trasate de cel de al II-lea Congres al P.M.R. La rezolvarea acestor sarcini o contribuție de seamă revine și organizațiilor A.R.L.U.S. De aceea, ședința consiliului regional A.R.L.U.S. Timișoara, analizînd munca desfășurată în primul trimestru al anului, a acordat o deosebită atenție problemelor legate de activitatea în rîndurile intelectualilor.

Raportul de activitate precum și discuțiile purtate de membrii consiliului regional, au subliniat că rezultatele obținute pînă acum în munca organizațiilor A.R.L.U.S. în cercurile de intelectuali sînt un început promițător și creează condițiile pentru obținerea unor noi succese. Din colectivul de pe lîngă consiliul regional A.R.L.U.S. căruia îi revine sarcina de a se ocupa de problemele activității în rîndurile intelectualilor, fac parte prof. dr. N. Apostolescu, prof. V. Gheorghiu, dr. R. Borza, scriitorul M. Șerbănescu și alții. Acest colectiv aduce o contribuție efectivă la îmbunătățirea și ridicarea nivelului muncii printre intelectuali.

Astfel, printre acțiunile organizate în ultimul timp au fost menționate ciclul de conferințe consacrat folosirii energiei atomice în scopuri pașnice, care a avut loc în orașul Timișoara; discuțiile despre învățămîntul superior și politehnizarea școlilor în Uniunea Sovietică, organizate cu participarea cadrelor didactice de la școlile medii din Timișoara, Arad, Lugoj; consfătuirile inginerilor și tehnicienilor de la Reșița asupra unor probleme ca: „Construcția modernă de turbine"; „Dezvoltarea televiziunii în U.R.S.S."; întîlnirea scriitorilor timișoreni cu poetul Cicerone Theodorescu, care le-a vorbit despre munca și viața scriitorilor sovietici. Un mare răsunet în rîndurile medicilor, profesorilor și studenților medicinești au avut acțiunile organizate cu prilejul comemorării savantului sovietic I. P. Pavlov. La organizarea „Zilelor pavloviste", colectivul și-a atras colaborarea unor eminenți specialiști, printre care tov. dr. B. Menkesz, membru corespondent al Academiei R.P.R., prof. H. Aubert, medic emerit și alți oameni de știință din Timișoara, ceea ce a asigurat reușita acestei manifestări.

Inițiativa intelectualilor sovietici din satul Murighino, a fost larg popularizată de consiliul regional A.R.L.U.S. Timișoara. Această inițiativă, care cheamă intelectualii sateliți la muncă în vederea educării și culturalizării țărănimii muncitoare, a fost preluată mai întîi de intelectualii din comuna Giarmata, iar acum este răspîndită în multe sate ale regiunii Timișoara.

Relevînd realizările obținute, membrii consiliului au vorbit pe larg și despre lipsurile care mai persistă în domeniul activității în rîndurile intelectualilor. Așa, de pildă, s-a arătat că mai există categorii de intelectuali care — cu toată dorința lor vie — continuă să nu fie cuprinși în munca A.R.L.U.S. In special, există deficiențe serioase în ceea ce privește activitatea în rîndurile oamenilor de artă.

— In regiunea noastră, pe lîngă profesori, scriitori, ingineri, de care s-a ocupat în oarecare măsură organizația A.R.L.U.S. — a arătat muzicianul Matei Șorch — mai sînt și alte cercuri de intelectuali —muzicieni, actori, artiști plastici în rîndurile cărora A.R.L.U.S.-ul n-a dus nici un fel de activitate. In cercurile artistice de exemplu, se discută acum problemele realismului și tipicului în artă. Consiliul regional ar putea veni în ajutorul acestor cercuri, punîndu-le la dispoziție materiale din experiența sovietică.

La rîndul său, tov. N. Popescu a arătat că consiliul regional a făcut prea puțin pentru a pune experiența sovietică la îndemîna intelectualității satelor.

Participanții la discuții au criticat biroul consiliului regional pentru faptul că a neglijat îndrumarea comisiilor A.R.L.U.S. din institutele de învățămînt superior. In facultățile de matematică și fizică, mecanică, medicină ar fi de mare folos dacă comisiile A.R.L.U.S. ar organiza acțiuni menite să înfățișeze viața studenților sovietici, felul cum ei studiază, preocuparea pentru ridicarea nivelului lor cultural, precum și activitatea lor în afara școlii.

Multe din lipsurile semnalate se datorează faptului că consiliul regional A.R.L.U.S. nu colaborează temeinic cu celelalte organizații de masă și instituții științifice și culturale. In acest sens au vorbit inginerii Florian Goga și Gh. Dragomirescu, făcînd propuneri concrete pentru înlăturarea acestei deficiențe.

Arătînd că există toate condițiile pentru a obține în scurt timp o serioasă îmbunătățire a muncii în rîndurile intelectualilor, membrii consiliului au făcut o serie de propuneri concrete în acest sens. Astfel, s-a propus ca pe baza experienței acumulate de colectivul de muncă printre intelectuali, care activează pe lîngă consiliul regional Timișoara, să fie organizate colective asemănătoare pe lîngă consiliile raionale și pe lîngă unele comisii A.R.L.U.S. etc.

In cadrul ședinței a fost discutat și adoptat planul de muncă pe trimestrul II al consiliului regional A.R.L.U.S. Timișoara, care acordă o mare atenție muncii în rîndurile intelectualilor.

F. SAVA

Experiența sovietică în luptă pentru economii și ridicarea productivității muncii

Inițiativa Ninei Levina

Lucrurile s-au petrecut cu cîteva zile înainte de anul nou 1956.

„Trecuseră două săptămîni și mai bine din ziua cînd montatoarea Nina Levina de la secția lămpi de radio inițiase întrecerea pentru folosirea rezervelor interne de producție. Ea s-a angajat să sporească producția pe baza reducerii rebuturilor, a bunei folosiri a zilei de muncă și a folosirii metodelor de muncă înaintate, mai raționale.

Urma acum să se întocmească un plan complex de folosire a rezervelor interne, pe brigăzi și secții. Planul brigăzii conduse de Olga Bubikovo a fost alcătuit în colaborare cu organizatorii de grupă sindicală și cu Alexandrov, șeful secției.

Era un plan simplu și pe înțelesul tuturor. In primul rînd, oamenii își propuneau să îmbunătățească organizarea locului de muncă al montatoarelor. Aceasta avea să contribuie la creșterea spiritului de ordine și disciplină al creatorilor direcți de bunuri materiale — muncitori, brigadieri, maiștri și tehnologi — al tuturor acelora care sînt chemați să asigure munca unită a întregului colectiv.

Tehnologul Volkova și-a luat angajamentul să se ocupe de înfăptuirea acestor măsuri. N-a trecut multă vreme de la aplicarea lor, că rezultatele au și început să se arate: productivitatea muncii a crescut cu 3—4%.

Planul complex mai prevedea cronometrarea și determinarea celor mai bune procedee de asamblare a lămpilor la șasiuri și însușirea acestor procedee de către toate montatoarele din brigadă.

Această prevedere „obișnuită" n-a fost înscrisă întîmplător în plan. Cronometrările au arătat că normele de producție diferă de la o montatoare la alta. Cînd însă conducătorii secției au creat școli de experiență înaintată și toate muncitoarele și-au însușit cele mai bune procedee de muncă, norma medie pe schimb a crescut cu 10—12%.

In plan, se mai prevedea că „în scopul reducerii rebuturilor în procesul de montare, se va efectua o analiză colectivă a pierderilor". Rezultatul practic al acestei măsuri a fost că productivitatea muncii a crescut cu 3—5%.

Un alt punct din plan se referă la rentabilitatea releelor asamblate la șasiuri pe mesele de montare. Prin înfăptuirea acestei măsuri, s-au redus timpii morți la montaj și a fost mărită cu 3% productivitatea muncii.

Instructorul Golubev și muncitorul Bogorodski aveau sarcina de a mecaniza operația comutării lămpilor pe automatul de evacuare. Astfel, putea fi eliberată pentru altă muncă o lucrătoare, iar capacitatea de producție a automatului a crescut cu 20%.

Înfăptuind planul complex de folosire a rezervelor interne, brigada a obținut la 1 februarie rezultate grăitoare. Astfel, producția medie pe schimb a fiecărei lucrătoare a crescut de la 58 la 72 lămpi de radio. In total, brigada a mărit producția zilnică de lămpi de la 1.700 la 2.100 bucăți.

Angajamentele socialiste ale montatoarelor sînt îndeplinite cu succes. In fruntea tuturor, se află Nina Levina.

Inițiativa patriotică a Ninei Levina s-a răspîndit și în alte sectoare de producție. In secția lămpi de radio, sînt în întrecere 16 brigăzi. Ele s-au angajat ca în 1956 să fabrice peste prevederile planului 375.000 de lămpi. In secția socluri, alte 12 brigăzi au pornit la întrecere pentru folosirea rezervelor.

Inițiativa prețioasă a Ninei Levina a cuprins întreaga uzină. Participă acum la întrecere 2.380 muncitori și muncitoare de diferite profesii. Aceasta înseamnă că uzina dă peste plan o producție de cîteva milioane de ruble, ajungînd pe primul loc în întrecerea socialistă unională.

L. MALINOV

Diamantele sovietice

Acum două sute de ani, marele savant rus M. V. Lomonosov a desmințit ipoteza că pămînturile din nord nu ar fi bogate în minerale, cum sînt cele din sud. Cuvintele lui Lomonosov s-au adeverit. Geologii exploratori sovietici au descoperit în îndepărtata Iakuție, în zona gheților eterne, aluviuni și zăcăminte de aur, cele mai mari zăcăminte de cărbune cocsifiabil din țară, zinc, plumb, argint, cupru, wolfram și alte metale colorate și rare „O descoperire minunată a ultimilor ani este găsirea unor zăcăminte bogate de diamante în R.S.S.A. Iakută" — a spus N. A. Bulganin în raportul său la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.

In al șaselea cincinal, se va dezvolta în Iakuția industria extracției de diamante. Prin descoperirea bazinului de cărbune cocsifiabil, care se poate exploata în cariere, și a minereurilor de fier din sudul acestei republici, s-a creat o bază serioasă pentru dezvoltarea industriei siderurgice.

Pe locul unde se întinde acum așezarea centrală a căutătorilor de diamante, nu de mult se aflau unde și unde căsuțe ale vînătorilor, pierdute între păduri și mlaștini. Chiar vînătorii treceau rar pe aici. In ultimii doi ani, înfățișarea acestor locuri a devenit de nerecunoscut. Casele de locuit cresc ca ciupercile. S-au înălțat ateliere, laboratoare, magazii, o școală, un spital, un club, un centru de radioficare, un magazin, o bibliotecă.

Minerii nu lucrează cu mîinile goale și nici cu unelte primitive. Toate lucrările care cer volum mare de muncă au fost mecanizate. Patria a înzestrat pe cercetătorii adîncurilor cu bogate mijloace tehnice.

Directivele Congresului al XX-lea al P.C.U.S. au stîrnit în rîndurile minerilor, constructorilor, transmisioniștilor și lucrătorilor din transport un nou avînt în muncă. Toți se străduiesc să dea patriei cît mai repede diamante.

Pe ogoarele sovietice

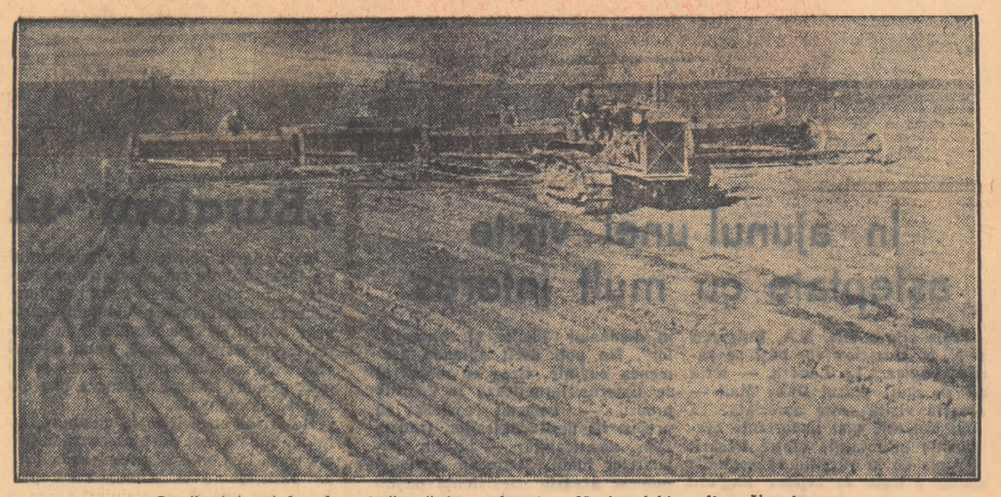

Semănatul griului de primăvară în sovhozul „Mariupolski" din Ucraina

Știința sovietică în al șaselea cincinal

(urmare din pag. I-a)

semnată și mai complexă decît s-ar părea la prima vedere. Adeseori, animalele colonizate empiric în regiuni noi, din folositoare cum fuseseră înainte, au devenit o adevărată pacoste.

Fiecare din marile prevederi ale noului cincinal ridică astfel de probleme științifice extrem de complexe și care fac necesare cercetări în cele mai neașteptate domenii. Cîte cercetări reclamă, de exemplu, folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, construirea unor centrale atomo-electrice cu o putere totală de pînă la 2.500.000 kW, a unor instalații atomo-electrice pentru transporturi, a spărgătorului de gheață atomic! Cadrele de fizicieni și ingineri necesari construcției și exploatării acestor centrale atomo-electrice vor da un nou impuls dezvoltării cunoștințelor noastre în acest domeniu și, probabil, vor rezolva și problema utilizării sursei de energie practic inepuizabile, care e apa oceanelor.

Un produs secundar al acestor centrale atomo-electrice sînt izotopii radioactivi. Cu cît vor exista mai multe centrale atomo-electrice, cu atît se vor produce mai mulți izotopi radioactivi. Uniunea Sovietică, avînd întîietatea în privința construirii acestor centrale, va dispune implicit de cei mai mulți izotopi radioactivi, instrument de cercetare minunat și inegalabil. Astfel, va deveni posibilă aplicarea izotopilor radioactivi pe scară largă. Ei vor putea fi folosiți ca surse pentru raze gamma de diferite durități în defectoscopie, în stabilirea diagnosticelor, în scopuri curative. Izotopii radioactivi utilizați ca atomi marcați vor fi folosiți pentru diferite cercetări științifice și tehnice: la tehnologia producerii fontei și oțelurilor, studierea multilaterală a proprietăților și folosirea metalelor colorate și rare, la prelucrarea petrolului, la analiza chimică în procesele de frecare și uzură, la studierea căilor și limitelor răspîndirii în condiții naturale și artificiale a gazelor, lichidelor și organismelor vii etc. Cu ajutorul izotopilor radioactivi, vor putea fi studiate diferite forme de metabolism în organismul uman. Metoda atomilor marcați larg aplicată în domeniul biologiei va dezvălui multe taine din natură și va duce la concluzii practice extrem de importante pentru cultura plantelor și creșterea animalelor.

Noul cincinal sovietic prevede dezvoltarea în ritm accelerat a industriei chimice. Savanții chimiști sovietici dau o contribuție însemnată la mai larga folosire a oxigenului în siderurgie și în metalurgia colorată, la folosirea a noi catalizatori, la obținerea de metale pure și de aliaje complexe. Industria chimică va da în anii viitori o mare cantitate de produse necesare pentru sporirea producției agricole: noi îngrășăminte minerale concentrate, noi chimicale pentru distrugerea dăunătorilor, vătămătorilor și buruienilor. Cu ajutorul oamenilor de știință, se va dezvolta mult producerea din petrol și gaze naturale, a cauciucului sintetic, spirtului, detergenților și altor materiale, obținute mai înainte din materii prime alimentare. Industria chimică va da țării noi produse sintetice foarte prețioase: diverse varietăți de fibre artificiale, plastifianți, înlocuitori ai metalelor și lemnului, rășini, lacuri, coloranți, izolanți electrici ș.a.

Pentru rezolvarea unor probleme de producție, în avînt colaborarea prietenească a savanților de diferite specialități — chimiști, fizicieni, tehnologi — în vederea cercetării unor domenii care constituie preocuparea comună a mai multor științe. Astfel, fizicienii, chimiștii, metalurgiștii ș.a. fac cercetări într-un domeniu științific extrem de important, cum e teoria semiconductorilor, care au modificat simțitor radiotehnica, electronica, electrotehnica și vor avea mare rol în dezvoltarea tehnică în următoarele decenii. Semiconductorii pot servi la transformarea directă a energiei calorice și luminoase în energie electrică, dau rezultate bune în industria frigului ș.a.

In cursul noului cincinal, va lua dezvoltare una din laturile fundamentale ale progresului tehnic — mecanizarea și automatizarea proceselor de producție. Se vor automatiza pînă în 1960 nu numai linii și secții, ci și uzine întregi. Mecanizarea superioară și automatizarea se vor aplica în cele mai variate ramuri ale industriei grele și ușoare. Oamenii de știință și tehnicienii fac în această privință cercetări pentru crearea de noi mijloace de automatizare, pe baza cuceririlor recente ale fizicii, electronicii și radiotehnicii.

Mare importanță au în acest sens mașinile electronice de calcul, care permit efectuarea calculelor celor mai complicate. Astfel de mașini construite în Uniunea Sovietică au și fost folosite pentru lucrări cu zeci și sute de mii de operații aritmetice, cum sînt: calculele pentru o hartă geodezică, calculul conturului paletelor de turbine mari, traducerea de texte științifice dintr-o limbă în alta ș.a. Mașinile electronice de calcul vor fi introduse, de asemenea în întreprinderi, unde vor dirija și controla singure, fără intervenția omului, procesele de producție automatizate, putînd lua mai repede și mai eficient măsuri pentru corectarea unor deficiențe intervenite.

In realizarea marelui program al celui de al șaselea plan cincinal, un rol de seamă au cercetările geologice. Geologii sovietici vor contribui, prin descoperirea de noi zăcăminte, la creșterea producției de materii prime, materiale și combustibil necesare avîntului siderurgiei și metalurgiei colorate, industriei carbonifere, chimice, alimentare, creșterii producției de energie și extinderii lucrărilor de construcții. Cercetările geologice, care și pînă acum au dovedit că resursele naturale ale U.R.S.S. sînt nemărginite, vor căuta să extindă baza de materii prime a întreprinderilor existente și să asigure materiile prime pentru o lungă perioadă de ani, îndeosebi în ținuturile din răsăritul U.R.S.S. Geologii sovietici au creat, dezvoltă și aplică în practică o teorie științifică originală și care și-a dovedit eficacitatea — privitoare la prognoza zăcămintelor utile pe baza coincidenței lor cu anumite straturi de roci sedimentare. Variate procedee optice, roentgenologice, electronice și fizico-chimice înaintate îi ajută pe geologii sovietici să studieze mai lesne și cu mai bune rezultate componența, structura și deformațiile rocilor.

In vederea asigurării unei producții cerealiere de 180.000.000 tone, precum și a creșterii rapide a producției tuturor ramurilor agriculturii, pe baza progresului tehnic, a creșterii producției la hectar, a extinderii semănăturilor și a introducerii științei și experienței înaintate, oamenii de știință vor da un ajutor amplu și multilateral colhoznicilor. Ei se străduiesc să creeze cele mai variate și mai productive mașini pentru mecanizarea lucrărilor cu volum mare de muncă din toate ramurile și din toate etapele lucrărilor de cîmp și zootehnice. Cercetări însemnate se desfășoară pentru crearea de soiuri localizate de plante foarte productive, de noi rase de animale, de semințe superioare. Deosebită atenție acordă selecționarii sovietici culturii foarte productive a porumbului, creării de noi sorturi de hibrizi, producției de semințe hibride, lucrărilor de cultivare a acestei plante. Un aport serios aduc oamenii de știință la introducerea asolamentelor celor mai raționale în fiecare zonă de sol și climă, îmbunătățirii sistemului de lucrare a solurilor, repartizării juste a culturilor, dezvoltării selecției și cultivării semințelor, studierii celor mai bune procedee de administrare a îngrășămintelor, desțelenirii de noi pămînturi, problemelor economiei întreprinderilor agricole etc.

In noul cincinal se vor dezvolta mult și alte ramuri ale științei, cum sînt: medicina, științele sociale, științele umanistice etc.

Un indice însemnat al dezvoltării științei sovietice, îl constituie formarea cadrelor calificate. Uniunea Sovietică a izbutit și în cursul ultimelor cincinale să creeze numărul de cadre științifice necesare. Proporția pregătirii acestor cadre a crescut de la an la an și în al șaselea cincinal numărul total al specialiștilor cu studii superioare și medii va crește o dată și jumătate, iar al specialiștilor pentru ramurile industriei grele, construcțiilor, transporturilor și agriculturii, de două ori în comparație cu al cincilea cincinal. In Uniunea Sovietică promovează anual un număr de două ori mai mare de ingineri și oameni de știință decît în S.U.A. Iluzia ce și-au făcut-o unii reacționari că aceste cadre ar avea o pregătire inferioară celor din S.U.A. a fost și ea spulberată. Creșterea numărului de specialiști și oameni de știință sovietici în noul cincinal constituie o contribuție de seamă la dezvoltarea rapidă a științei și tehnicii, la întărirea primatului științei și tehnicii sovietice în acele domenii unde el a fost dobîndit și la ajungerea și depășirea țărilor capitaliste în celelalte domenii. O serie de prevederi ale celui de al șaselea cincinal, cum e, de exemplu, automatizarea, determină cu rigurozitate ridicarea continuă a pregătirii cadrelor științifice și tehnice. Înființarea de noi institute de cercetări și institute de învățămînt superior pe tot întinsul Uniunii Sovietice înseamnă apariția unor noi focare de creație științifică. Noul cincinal va fi o nouă dovadă că nici o orînduire socială nu este atît de interesată în dezvoltarea științei și nu oferă asemenea condiții pentru această dezvoltare, ca orînduirea socialistă.

Ar fi cu totul greșit să se înțeleagă că în Uniunea Sovietică înfloresc numai acele ramuri științifice care își găsesc o aplicare imediată în practică. Savanții sovietici știu foarte bine că nu se pot separa problemele teoretice de cele care își găsesc aplicație direct sau indirect. Multiplele rezultate teoretice obținute de oamenii de știință sovietici arată că ei concep creația științifică nu ca practicism îngust, ci ca o străduință amplă pentru găsirea unor rezultate de importanță primordială și aplicarea acestora în practica construcției comunismului, a dezvoltării economiei, a ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al poporului sovietic.

Prof. GHEORGHE PIO

SCRISORI ... DE REDACȚIE

ORAȘUL STALIN

In sala Tineretului din Orașul Stalin s-a deschis de curînd expoziția „Dezvoltarea industriei grele în Uniunea Sovietică", organizată de consiliul regional A.R.L.U.S.

La festivitatea de deschidere a expoziției au luat parte peste 200 de oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile orașului. Cu acest prilej, tov. Gheorghe Nițescu, președintele consiliului regional, a făcut o prezentare a expoziției subliniind importantele succese repurtate de poporul sovietic în dezvoltarea economiei naționale și a înfățișat mărețele perspective pe care le deschide avîntului continuu al industriei sovietice înfăptuirea Directivelor celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S.

Expoziția este frecventată zilnic de un număr însemnat de vizitatori.

IOAN CIOBOTARU
corespondent voluntar

PITEȘTI

Consiliul regional A.R.L.U.S. Pitești, în colaborare cu consiliul sindical regional, a organizat la Curtea de Argeș o consfătuire a salariaților din comerțul de stat și cooperatist cu consumatorii.

Referatul prezentat în cadrul consfătuirii de tov. Alexandru Ionescu, director al O.C.L. — Produse alimentare, a relevat grija lucrătorilor din comerțul sovietic pentru buna deservire a consumatorilor, atenția cu care răspund aceștia cerințelor și sugestiilor consumatorilor. Vorbitorul a subliniat rezultatele pozitive înregistrate de colectivele unităților comerciale din cuprinsul raionului datorită folosirii metodelor sovietice Korovkin și Parhomenko.

GH. SMARANDA
corespondent voluntar

FOCȘANI

Printre manifestările inițiate în ultimul timp de comisia A.R.L.U.S de la întreprinderea „Constructorul" din Focșani se numără și consultația cu tema „Ce vreți să știți despre U.R.S.S.?" La această consultație au participat numeroși muncitori și tehnicieni din întreprindere. Cum era și firesc, majoritatea întrebărilor s-au referit la procedeele folosite de oamenii sovietici în domeniul construcțiilor. Așa de pildă, tov. Neculai Robănescu s-a interesat de noile metode ale constructorilor sovietici în mecanizarea transporturilor pe șantiere. Tehnicienii Benedict Galațchi, Toader Antoniu ș. a. au cerut informații cu privire la aplicarea sistemului sovietic de construire a drumurilor cu stîlpi de beton.

Noul în circ

de D. ZASLAVSKI

Actualul program al circului de stat din Moscova este rezultatul întrecerilor îndelungate ce au avut loc la concursul unional, la care au participat peste 500 de artiști din 35 de circuri din Uniunea Sovietică.

La concurs au fost prezentate 260 de numere noi. Parte din ele au intrat în actualul repertoriu al circului din Moscova sub denumirea generală de „Noul în circ".

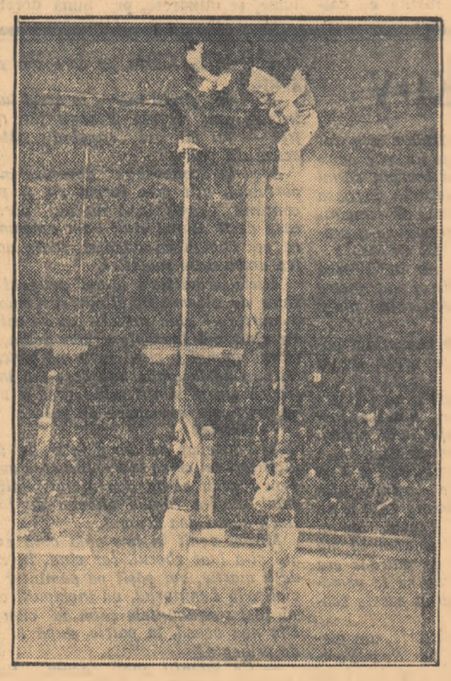

De curînd, a avut loc un eveniment îmbucurător în viața circului sovietic. Artiștii lui au fost întîmpinați cu mare entuziasm în Belgia, iar în prezent, ei dau spectacole la Paris, unde se bucură de mult succes. Pentru prima oară, publicul de peste hotare are ocazia să facă cunoștință cu înalta măiestrie a gimnaștilor, acrobaților, călăreților și dresorilor noștri.

La Bruxelles s-au produs pe arenă atît artiștii vechi cît și cei tineri ai circului sovietic. Ziarul „Ultima oră" scrie în legătură cu spectacolele date: „Chiar fiecare număr luat separat, ar putea să constituie o atracție senzațională pe afiș; și cînd te gîndești că întregul program sovietic este alcătuit numai din asemenea numere...".

Dar să ne întoarcem acasă, la noi. Titlul actualului program, „Noul în circ", impune o serie de obligații. Să dai un spectacol întreg numai cu numere noi, este foarte dificil. Cu toate acestea, titlul nu se dezminte. Chiar dacă nu toate numerele sînt noi, în fiecare din ele este ceva nou.

Fastul tradițional al așa ziselor „parade de deschidere" și-a pierdut acum din prospețime. Paradele au fost înlocuite cu mult succes de numerele studenților școlii pentru actorii de circ, care se produc la începutul spectacolului. Aici reiese foarte sugestiv legătura creatoare dintre arta circului sovietic și sportul sovietic. Și este firesc să fie așa, deoarece izvorul lor este același — cultura fizică.

Valentina Surkova care a absolvit de curînd școala pentru actorii de circ, debutează executînd diferite exerciții de gimnastică acrobatică sus, sub cupola circului. In razele orbitoare ale reflectoarelor, ea pare o pasăre care ba se ridică vertiginos, ba cade cu repeziciune, și toate acestea cu atîta ușurință, cu atîta siguranță de sine, de parcă văzduhul ar fi pentru ea ceea ce este apa pentru pește.

Corelația dintre balet și gimnastica acrobatică se vădește din plin în numărul executat de talentații gimnaști Polina Cernega și Stepan Razumov, atît de bine cunoscuți publicului sovietic. Pe arenă apare un tînăr înalt care duce în mîini o fată ca din basm; ea pare gata să-și ia zborul. Mișcările lor uimitor de repezi, de îndemînatice și grațioase, măresc farmecul acestei scene.

Al treilea număr de acrobație în aer este executat de familia Voljanski. In pauză, personalul circului amenajează în arenă o construcție complexă. Pe o coloană metalică se află o bară care se învîrtește montată pe un mic piedestal. De ambele părți ale coloanei se fixează cîte un capăt de cablu. Capul familiei Voljanski merge pe cablu așa cum umblăm noi pe parchet. El se așează pe bara care se învîrtește necontenit. Pe umerii săi stă în echilibru un tînăr care la rîndul lui ține tot pe umeri încă trei persoane: una în centru și două în părți. In felul acesta, întreaga familie Voljanski face o plimbare pe cablu. Numărul decurge într-un ritm lent, dar ceea ce te frapează mai mult este faptul că tînăra fată sare de pe umerii fratelui pe cei ai tatălui său care nu stă pe o podea stabilă ci pe un cablu flexibil. Această înaltă măiestrie de echilibristică a fost obținută după o îndelungată muncă de antrenament.

Meritele noului program mai constau în bogăția sa de umor. Aproape toate numerele sînt pline de viață și executate cu voioșie, cu istețime. Atleții Kiselev și Kaseev execută numărul lor cu multă ușurință, parcă jucîndu-se, deși el necesită eforturi fizice foarte mari. In mîinile jonglerului Abdulaev, foarte bine dispus tot timpul, încep să facă minuni nu numai o minge, o farfurie, o cană cu apă, dar chiar și o banchetă.

Foarte interesante sînt numerele de dresură în care te uimesc noile metode folosite. „Imbîtnizarea" se face cu mîngîieri, cu o dragoste profundă, ceea ce determină animalele să devină și ele parcă mai umane. Irina Sidorkina continuă tradiția familiei sale. Jocul ei cu lei de mare, pune aceste animale într-o lumină mai simpatică, mai atrăgătoare. Vera Volkova a învins o mulțime de greutăți în dresarea maimuțelor. Aceste animale, care după cît se pare sînt acrobate înnăscute, uneori nu vor să-și arate măiestria pe arenă. Ele se încăpățînează, devin capricioase, dar pînă la urmă sînt nevoite să se supună voinței și tenacității dresorului lor.

Uimitoare sînt rezultatele obținute în domeniul dresurii de familia Korolev care execută numărul „Sculpturile vii". In lumînile albe ale reflectoarelor, apar doi oameni și un cal făcuți parcă din marmură. Ei nu execută mișcări propriu zise, ci iau diferite poziții, transformîndu-se pentru cîteva clipe în adevărate grupuri sculpturale. Cu totul remarcabilă este poziția ca de statuie a calului.

Numărul de călărie al djighiților de sub conducerea lui Muhatar-Bek Kocenov, te uluiește prin repeziciunea cu care este executat. Noul în numărul lor, constă în aceea că ei prezintă jocurile hipico-sportive ale djighiților din Osetia de Nord.

Partea a treia a programului este consacrată în întregime maestrului „minunilor", iluzionistului Kio. El nu este un simplu prestidigitator. El este un inventator și un creator. Măiestria lui constă în mișcările fulgerătoare pe care le face. Oamenii dispar în văzul tuturora. O fată închisă într-o cușcă este transformată într-un leu. Un șir întreg de oameni care intră într-o cabină telefonică așezată la un capăt al arenei, apare deodată în cu totul altă parte.

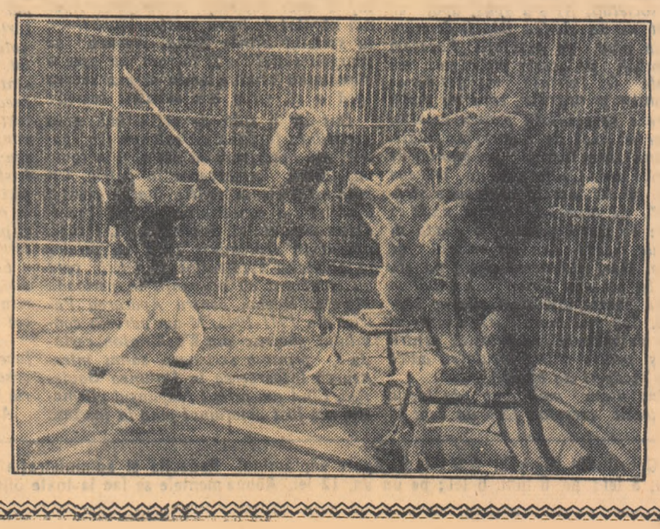

Asemenea transformări și dispariții sînt executate de Kio de mai mulți ani, dar cu toate acestea ele rămîn interesante și în prezent. Kio nu numai că nu tinde să pară un vrăjitor cu puteri supranaturale, dar el caută de multe ori să demonstreze tehnica sa. In prezent, datorită ajutorului acordat de regizorul A. Arnold, „minunile" sale au căpătat aspectul unui joc foarte atrăgător și hazliu, la care participă și comicul-acrobat Boris Veatkin. Prin acestea, ele au cîștigat mult în ochii spectatorilor.

Clovneria este susținută de clovnii muzicali Morozovski, G. Kașkovski și N. Skalov, care interpretează o serie de cuplete satirice pe teme actuale.

Programul se bucură de un succes binemeritat în rîndul publicului spectator din Moscova.

SĂPTĂMÎNA

In ajunul unei vizite așteptate cu mult interes

Peste cîteva zile, N.A. Bulganin și N. S. Hrușciov vor păși pe pămînt englez. „La Londra, — scria nu de mult ziarul Daily Mail — această vizită este apreciată ca unul din cele mai importante evenimente în relațiile dintre Răsărit și Apus de la sfîrșitul războiului". Lucrul e lesne de înțeles. Englezii și rușii trăiesc departe unii de alții, ei vorbesc limbi diferite, au moduri de viață și tradiții deosebite, sistemele lor politice sînt departe de a fi asemănătoare... Cu toate acestea destinele istoriei au împletit nu o dată — într-un singur mănunchi — interesele a milioane de englezi cu interesele a milioane de ruși. Toți își amintesc de anii războiului. Germania hitleristă amenința Anglia cu invazia. După Stalingrad, englezii au simțit însă că Hitler „vrea de o rublă, dar poate de o copeică". Războiul a însemnat blocarea Leningradului și bombardarea Coventry-ului, nopțile albe ale copiilor din adăposturile Moscovei și ale Londrei, ura adunată de englezul flegmatic și de rusul expansiv împotriva dușmanului comun. Am citit, nu de mult, un articol al unui ofițer de marină sovietic. El își amintea de colaborarea ostașilor englezi și sovietici în timpul războiului. Convoaie engleze transportau armament prin apele reci ale nordului spre aliatul rus. Avioane sovietice apărau frățește convoalele marinei britanice. Întrebarea pe care și-o punea autorul articolului în încheiere era simplă și firească: de ce colaborarea din timpul războiului n-ar putea fi și o colaborare în timp de pace?

Din ce în ce mai mulți oameni politici englezi înțeleg acele adevăruri pe care milioane de englezi simpli le-au înțeles de mult: Uniunea Sovietică nu amenință Anglia, prietenia anglo-sovietică poate aduce mari foloase amîndor părți, împreună Uniunea Sovietică și Anglia pot aduce o contribuție însemnată la întărirea păcii în lume.

Acum, în ajunul vizitei conducătorilor sovietici în Anglia, ziarul englez „Times" l-a rugat pe N.A. Bulganin să răspundă la cîteva întrebări. La întrebarea: Va putea oare servi această vizită la slăbirea încordării internaționale? — primul ministru al Uniunii Sovietice a răspuns:

„Nădăjduim acest lucru și la rîndul nostru vom depune toate eforturile pentru ca vizita noastră în Anglia să servească la slăbirea încordării internaționale. Guvernul și popoarele Uniunii Sovietice pornesc de la premiza că în relațiile lor marile puteri trebuie să se călăuzească după interesele ce le sînt comune, că preocuparea lor principală este de a împiedica un nou război și de a stabili relații bune, normale între toate țările".

Firește, oamenii sovietici nu pot să fie în toate privințele de acord cu politica externă a Angliei. Dar oamenii sovietici știu că problemele care generează neînțelegeri între cele două țări pot fi rezolvate pe calea tratativelor, a convorbirilor. Această inițiativă a oamenilor sovietici a găsit în Anglia pămînt rodnic pentru încolțire. „Noi socotim — a spus ministrul de Externe britanic Selwyn Lloyd — că nu avem motive să ne certăm cu masele uriașe ale popoarelor din Rusia și din China. Noi nu avem pretenții asupra teritoriilor lor și nu vrem să ne amestecăm în dezvoltarea societății lor. Vrem să trăim în pace cu ele. Vrem ca între țări să aibă loc o mare discuție asupra întîietății nu în privința puterii lor militare ci în domeniul ideilor și concepțiilor". Nu poți decît aplauda asemenea cuvinte. Ceea ce ministrul de Externe formulează în cuvinte proprii — oamenii sovietici au propus de mult englezilor, francezilor, americanilor — tuturor popoarelor lumii. Oamenii sovietici numesc aceasta coexistență pașnică, întrecere pașnică între cele două sisteme existente în lume.

Uniunea Sovietică este gata să participe în mod sincer la „marea discuție" despre care vorbește Selwyn Lloyd. Cel mai bun mijloc în această privință îl constituie contactele personale între oamenii de stat, vizitele, cunoașterea reciprocă. În iarna anului trecut, Asia a primit cu căldură pe conducătorii sovietici. Acum — în primăvară, Anglia se pregătește pentru marele eveniment pe care îl va constitui vizita lui N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov. În ultimele săptămîni, cantitatea corespondenței pe care o primește ambasada sovietică din Londra s-a mărit simțitor. Organizații obștești din Glasgow, întreprinderi din Cardiff, institute de învățămînt din Oxford, firme comerciale din Cambridge, sindicate din Scoția și Țara Galilor, își exprimă dorința să primească vizita conducătorilor sovietici. Numeroși englezi care au fost în Uniunea Sovietică după război — de la minerii din Walles și pînă la delegația municipalității din Birmingham — își bine mințe că au putut călători nestingherit, că au putut vedea tot ce au dorit. Ei ar vrea, la rîndul lor, să arate conducătorilor sovietici tot ce l-ar putea interesa pe aceștia, tot ce aceștia ar dori să vadă. S-ar putea, de aceea, ca multor englezi să le pară ciudat faptul că în programul vizitei conducătorilor sovietici n-au fost incluse vizitele în întreprinderile și institutiile din Scoția și în Țara Galilor, că a fost exclusă în ultimul moment vizita la o mare întreprindere din Birmingham. Unii țin — încă prea mult — după cît se pare — la bariere artificiale.

Conform înțelegerii, conducătorii sovietici vor rămîne în Anglia pînă la 27 aprilie. Ei vor fi primiți de regina Elisabeta, vor duce tratative cu primul ministru Eden și cu alte persoane oficiale britanice, vor fi primiți cu ceremonialul cuvenit în Camera Comunelor și Camera Lorzilor, vor asista la deschiderea unor expoziții, vor vizita baza aeriană de la Murham și centrele atomice de la Harwell și Calder Hall. Ei vor vizita de asemenea orașe engleze — Birmingham, Edinburg, Oxford și altele. Multe din orașele, organizațiile, întreprinderile, personalele particulare care ar dori să-i aibă pe conducătorii sovietici ca oaspeți vor avea de sigur de formulat critici la adresa programului alcătuit de oficialitățile engleze. Conducătorii sovietici aduc în Anglia mesajul de prietenie al marelui popor sovietic. De-a lungul anilor, englezii s-au convins de sinceritatea acestei prietenii bazată pe fapte.

De aceasta ar trebui să-și amintească toți cei care preferă înțelegerii între englezi și ruși animozitatea și neîncrederea. Cîci fie că acești domni vor fi mulțumiți sau nu, un lucru e sigur: în schimbul mesajului de prietenie pe care îl aduc cu ei din Uniunea Sovietică, conducătorii sovietici vor duce la înapoiere în patrie mesajul cald de prietenie al milioanelor de englezi către milioanele de sovietici.

V. DASCALU

„Euratom"-ul și tainele lui

Vocabularul politic al Occidentului s-a îmbogățit de curînd cu un nou cuvînt: „Euratom". Acest cuvînt este denumirea prescurtată a „Uniunii europene pentru energia atomică", de a cărei înjghebare se ocupă acum adepții americani și vest-europeni ai creării unei grupări închise a cîtorva țări din Europa occidentală.

Hotărîrea cu privire la crearea „Euratom-ului" a fost adoptată, pentru prima oară, la Conferința miniștrilor țărilor participante la „Uniunea europeană a cărbunelui și oțelului", care a avut loc în iunie 1955 la Messina (Italia).

La începutul lunii noiembrie 1955, comitetul interguvernamental, special creat pentru elaborarea statutului „Euratom"-ului a ratificat proiectul acestui nou pool atomic supranațional prin esența sa.

Proiectul acordă „Euratom"-ului drepturi cu adevărat nelimitate și care presupun, în producția de energie atomică renunțarea definitivă la independență a țărilor participante. „Euratom"-ul va deține monopolul producției, exportului și importului de materii radioactive în țările Europei occidentale. În competența acestei organizații vor intra crearea unei piețe pentru materii radioactive și pentru utilajul necesar instalațiilor atomice etc.

Care sînt cauzele care au dat naștere ideii „Euratom"-ului, care este forța lui motrice și ce interese este el chemat să slujească? Pe scurt, ce se ascunde în spatele „Euratom"-ului?

După cum se știe, lupta popoarelor din Europa pentru crearea unui sistem eficace de securitate colectivă europeană — luptă ce s-a intensificat în ultima vreme — și, mai ales, creșterea popularității de care se bucură propunerile Uniunii Sovietice în problemele securității europene au neliniștit serios pe adepții blocurilor militare. Imediat după încheierea Conferinței de la Geneva a miniștrilor Afacerilor Externe ai celor patru puteri, aceste cercuri au desfășurat o febrilă activitate al cărei scop este zădărnicirea rezolvării problemei securității europene, folosind printre alte mijloace mai ales galvanizarea „Comunității defensive europene" de tristă amintire.

Totuși, lamentabilul eșec al „Comunității defensive europene" este încă viu în amintirea nenorocoșilor ei fondatori. De aceea, s-a hotărît schimbarea paravanului. Astfel s-a născut ideea „Euratom"-ului.

Imediat după nașterea ideii de creare a „Euratom"-ului, personalități proeminente din Washington au manifestat un deosebit interes față de această idee. Acest lucru s-a reflectat în cuvîntările lui Dulles, ținute încă în decembrie anul trecut la sesiunea din Paris a Consiliului N.A.T.O. Din mai multe motive, ideea creării „Euratom"-ului a atras atenția cercurilor cîrmuitoare din S.U.A. În primul rînd, crearea „Euratom"-ului ar constitui un nou pas în calea înjghebării așa numitei „Uniuni europene" politico-economice, adică a creării unei grupări închise a statelor vest-europene, grupare sortită să se găsească sub controlul S.U.A., ceea ce, după părerea oamenilor de stat de peste ocean, ar contribui la întărirea influenței americane în Europa, influență atît de zdruncinată în ultima vreme.

O mărturie grăitoare că S.U.A. consideră „Euratom"-ul drept un surogat acceptabil al „Comunității defensive europene" constituie indicațiile date de cercurile cîrmuitoare americane partenerilor lor vest-europeni. Luînd cuvîntul la sesiunea din decembrie a Consiliului N.A.T.O. de la Paris, Dulles a declarat, fără ocol, că sprijinirea de către Statele Unite a planului „Euratom"-ului depinde de felul cum „puterile europene vor izbuti să creeze o organizație menită să traducă în viață ideea Uniunii europene".

Ideea creării „Euratom"-ului reține atenția S.U.A. și ca un foarte mănos business. Este vorba de faptul că participanții prezumtivi ai „Euratom"-ului sînt amenințați de perspectiva dependenței de S.U.A. atît ca furnizori de materiale radioactive și de utilaj necesar cît și ca comanditari principali. E suficient să spunem că, potrivit declarațiilor unor personalități americane, S.U.A. vor lua asupra lor 50% din cheltuielile de întreținere a „pool-ului atomic". Și așa cum se știe, stăpîn este acela care plătește.

Acaparrarea de către S.U.A. a pozițiilor-cheie în viitoarea structură a „Euratom"-ului va duce, inevitabil, la dominația monopolurilor americane în industria atomică a țărilor europene. Dar lucrurile nu se limitează numai la atît. Dacă ținem seama că „Euratom"-ul va fi creat nu numai ca o simplă organizație economică, ci, în primul rînd, ca o organizație politică dispunînd de o putere supranațională, atunci este limpede cine va conduce această uniune, cine va deține puterea nu numai în industria atomică, dar și în politica țărilor participante la „Euratom". Nu degeaba buletinul financiar economic francez „Perspectives" a scris că proiectul creării „Euratom"-ului „urmărește ca, pe căi ocolite, să pună politica internă și externă a țărilor membre sub controlul acestei organizații".

În sfîrșit, cercurile imperialiste din S.U.A. caută să folosească „Euratom"-ul și pentru a pune arma atomică în mîinile wehrmachtului agresiv vest-german, această forță de șoc a Blocului nord-atlantic.

Prin crearea „Euratom"-ului, inițiatorii lui urmăresc să ocolească acele alineate din acordurile de la Paris care interzic Germaniei occidentale să producă și să stocheze arme atomice și cu hidrogen. Despre acest lucru a vorbit extrem de limpede ministrul vest-german pentru problemele atomice, Strauss.

Este limpede că planurile de creare a „Euratom"-ului ascund o primejdie serioasă pentru pacea și securitatea din Europa. De aceea nu e întîmplător că, deși „Euratom"-ul n-a fost încă creat, împotriva lui se și rostesc cercuri largi ale opiniei publice din Europa occidentală, neliniștite de perspectivele pierderii suveranității naționale.

Acest lucru se referă în primul rînd la Anglia, care tinde să joace rolul de putere atomică avînd rol conducător și nu intenționează nicidecum să predea industria ei atomică conducerii unui organ supranațional de sub controlul altor puteri. Tocmai sub influența acestui punct de vedere englez, la ultima sesiune a „Organizației colaborării economice europene" a fost prezentat încă un plan de creare a „pool-ului atomic", care se limitează la schimburi de experiență, la o colaborare în domeniul cercetării științifice etc., și au se referă deloc la un control supranațional.

Uniunea Sovietică se identifică cu năzuința țărilor europene privind folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, în scopul ridicării economiei și a bunei stări materiale a acestor țări. E suficient să amintim numeroasele declarații făcute în acest spirit de reprezentanți sovietici în diferite organisme ale O.N.U. Totuși, este limpede că planurile de creare a „Euratom"-ului nu urmăresc aceste scopuri.

Din uniunea pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice trebuie să facă parte toate țările din Europa. Rezultate pozitive în această direcție poate aduce conferința reprezentanților unor țări din Occident și Orient în legătură cu elaborarea, potrivit recomandărilor celei de a 10-a sesiuni a Adunării Generale O.N.U., a unui Statut al Agenției internaționale pentru energia atomică. Crearea, deci, a „Euratom"-ului, reprezintă un act ce vine în contradicție cu măsurile prevăzute de O.N.U. și ar îngreuna stabilirea unei colaborări în acest domeniu între țările care participă la „Euratom" și cele care nu participă la această organizație.

Ceea ce se ascunde în spatele „Euratom"-ului nu numai că nu slujește interesele naționale și economice ale popoarelor Europei, ci, dimpotrivă, supune aceste interese unor foarte serioase primejdii.

M. STURUA

Vizita delegației Marii Adunări Naționale a R.P.R. în U.R.S.S.

La invitația Sovietului Suprem al U.R.S.S., o delegație a Marii Adunări Naționale a R.P.R., condusă de C. Pîrvulescu, președintele Marii Adunări Naționale, a sosit în Uniunea Sovietică.

Deputații romîni au vizitat la Moscova, printre altele, șantierul stadionului de la Lujniki, metroul, raionul Novo-Pesciannie, Uzina constructoare de mașini din Moscova, Universitatea „Lomonosov" și altele.

În orașul Kalinin, reprezentanții poporului romîn au fost întîmpinați în Piața Sovietică de mii de cetățeni. În aceeași zi, membrii delegației Marii Adunări Naționale din R.P.R. au vizitat filatura „Proletarka". În seara aceleiași zile, ei au participat la un spectacol la Teatrul de Dramă.

Pretutindeni, pe unde trec delegații poporului romîn, ei sînt întîmpinați de oamenii sovietici cu caldă prietenie.

În clișeu: Întîmpinarea delegației pe aeroportul „Vnukovo".

Să vorbim despre prietenie!

(urmare din pagina I-a)

rește, toate aceste lipsuri sînt lichidabile. Important este să le vezi și să dorești să le lichidezi. Iar această dorință la noi există.

În cadrul multilateralelor legături culturale ce unesc Uniunea Sovietică și Anglia, un loc de seamă au început să-i ocupe contactele directe între pameni de știință, ingineri, scriitori, artiști, muzicieni, sportivi și militanți pe tărîm obștesc. Însemnătatea acestor legături este mare nu numai pentru că ele îmbogățesc știința și arta celor două popoare. Vizitele de delegații și de diferiți oameni de cultură, schimbul de ansambluri artistice și de formații de teatru apropie pe oameni, spulberă idei preconcepute și creează înțelegerea și încrederea reciprocă atît de necesare popoarelor.

În cadrul unei delegații de oameni de cultură a vizitat, recent, U.R.S.S. și englezul Horace King. Într-o serie de articole publicate în ziarul „S.ar". King arată cît de ageri la minte sînt rușii și gruzinii cu care el a făcut cunoștință la Moscova și Tbilisi, cu cîtă plăcere știu oamenii sovietici să rîdă. „Absolut la fel și de aceleași lucruri de care știu să rîdă și englezii" — observă el. Trebuie să știm că, în Anglia, recunoașterea acestei calități, a agerimii minții, constituie unul din cele mai mari elogii. Astfel, împrietenindu-se cu oamenii sovietici, King spulberă acum mitul care a dăinuit cîndva în Anglia cu privire la caracterul „posac" al oamenilor sovietici.

Recunosc că înainte de călătoria mea în Anglia și eu am păcătuit prin păreri nejuste despre locuitorii Marii Britanii. Aceștia mi se păreau că sînt introvertiva afectați, socotind rîsul un lucru nepotrivit. Întîlnirile cu oameni simpli din această țară m-au încredințat de contrariu. O oarecare afectare și anumite rezerve în manifestarea sentimentelor caracterizează oameni de salon. Dar și acest lucru, după cum se pare, este pe cale de dispariție. Am văzut foarte mulți englezi care rîdeau în hohote și aplaudau frenetic. Am ascultat cuvîntări rostite cu căldură în apărarea păcii, a prieteniei și colaborării între poporul englez și cel sovietic. Într-un mic oraș de munte din Țara Galilor, la o adunare închinată Lunii prieteniei anglo-sovietice, un vorbitor și-a încheiat cuvîntarea printr-un proverb galic: „Munte cu munte se întîlnește, dar mi-te om cu om". Am rămas oarecum uimit. Socoteam acest proverb drept un bun al patriei mele. M-am încredințat însă că înțelepciunea populară este aceeași la toate popoarele lumii.

Din pricina multor obiceiuri engleze am avut de suferit. Eram doar neobișnuiți cu ele. La dejun ni s-a dat poridge — cașa din fulgi de ovăz, fără sare, urmînd a fi mîncată cu lapte fierbinte și cu zahăr. Cînd să ne culcăm — (și aceasta s-a petrecut în noiembrie) — ca să ne putem dezbrăca în camera neîncălzită am fost nevoiți să introducem în automatul căminului o monetă de 6 penny. Și apoi, în mare grabă, să ne vîrîm sub plapumă. În Anglia, se obișnuiește ca iarna, picioarele să fie ținute la cald, iar capul la frig. De aceea, se pune sub plapumă, la picioare, o sticlă cu apă fierbinte, — dar de respirat se respiră într-o atmosferă rece.

Am suportat lesne toate acestea în primul rînd din curiozitate dar mai ales pentru că, mai presus ca orice, ne-a încălzit, permanent, prietenească ospitalitate a englezilor. Am fost primiți de unii englezi în cercul familiei lor, și am stat de vorbă în fața tradiționalului cămin. Ne-a impresionat în mod deosebit dragostea emoționantă a englezilor pentru copii, viața extrem de organizată a englezilor, cronometrată parcă și care pare monotonă pentru cei neobișnuiți cu ea dar care, fără îndoială, e dătătoare de sănătate. Spre deosebire de Paris, unde mult după miezul nopții, pe străzile centrale încă mai domnește agitația, Londra, după orele 11, doarme.

Acum, cîteva observații despre cuvintele „Anglia" și „englezi". În Glasgow sau Edinburgh nu se poate spune că te afli în Anglia. Trebuie să-ți amintești că ești în Scoția și că interlocutorii tăi sînt scoțieni. Ei se consideră oamenii cei mai veseli din lume, se mîndresc, pe bună dreptate cu Burns, Walter Scott, cu castelul din Edinburgh, cu vestitul lor cimpoi, cu sistemul lor de învățămînt mediu. La Cardiff nu trebuie să uiți că te afli în Țara Galilor, printre galezi. În adunări, poți auzi cuvîntări ținute acolo în limba locului care pentru englezi este tot atît de neînțeleasă ca și pentru ruși.

Din viața altor popoare oamenii simpli se interesează nu numai de politica lor, dar și de tradițiile și obiceiurile oamenilor, de viața lor de zi cu zi, de cultura lor. În cunoașterea tuturor acestor lucruri rolul cel mai de seamă îl joacă vizitele reciproce, schimburile de delegații, de artiști, de turiști.

După întîlnirea, de importanță istorică, de la Geneva contactele directe dintre popoarele Uniunii Sovietice și ale Angliei, fără îndoială că s-au înviorat. A avut loc un turneu al artiștilor englezi care au prezentat „Hamlet". Pe scenele teatrelor din Moscova a răsunat armonia versului shakespearian. Călătoria acestui grup de artiști a fost organizată de Comitetul pentru relații culturale cu U.R.S.S. de pe lîngă Consiliul britanic — organizație de stat, recent creată.

Anul trecut, au vizitat Anglia, la invitația instituțiilor și organizațiilor de stat, obștești și sportive, aproape 100 de delegații și grupuri de oameni de știință sovietici, de specialiști, de oameni de cultură și sportivi. De o mare popularitate se bucură în Anglia artiștii sovietici. Un rol extrem de mare în organizarea acestor vizite l-a jucat Asociația de prietenie anglo-sovietică și Asociația engleză de relații culturale cu Uniunea Sovietică. Se cuvine amintit că această asociație din urmă există de peste 30 de ani. La invitația acestor asociații au vizitat Anglia Nadejda Kazanțeva, Vera Firsova, Zara Doluhanova, Ivan Petrov, David și Igor Oistrah. Cu mare succes s-au desfășurat turneele teatrului de păpuși de sub conducerea lui Serghei Obraztov, a Ansamblului de dansuri populare condus de Igor Moiseev și a colectivului coregrafic „Beriozka".

Un fapt extrem de îmbucurător este că, acum, în condițiile înțelegerii reciproce dintre Uniunea Sovietică și Anglia, relațiile dintre ambele popoare se dezvoltă multilateral.

Acum, Ministerul Culturii al U.R.S.S. și Comitetul englez pentru relații culturale cu U.R.S.S. discută problema călătoriei în Anglia a Teatrului de Artă din Moscova, a unor artiști coregrafici, a unor muzicieni, precum și cu privire la turneele în Uniunea Sovietică a teatrului shakespearian din Stratford on Avon — oraș unde s-a născut și a creat Shakespeare.

În U.R.S.S. va veni un grup de muzicieni englezi în frunte cu renumitul compozitor și dirijor Arthur Bliss. A fost de asemenea invitată formația coregrafică de la teatrul londonez „Covent-Garden".

Asociația unională pentru relații culturale cu străinătatea duce, în prezent, tratative cu secretarul general al Asociației de prietenie anglo-sovietică, Patt Slown și cu vicepreședintele Asociației engleze de relații culturale cu U.R.S.S., Andrew Rotstein care se află la Moscova, în scopul organizării unui schimb continuu de delegații între V.O.K.S. și aceste asociații.

Uneori e util să privești și în trecut — în trecutul acestor bune relații de prietenie și al acestor tradiții de apropiere spirituală și de înțelegere reciprocă — relații ce s-au stabilit între mulți reprezentanți de seamă ai ambelor țări. Lenin și Herțen la Londra. Pușkin și Lermontov care au creat unele opere sub influența lui Byron. Galsworthy care, în creația sa, a considerat pe Turghenev drept fratele său mai mare. Katharine Mansfield care a declarat că ea a învățat să scrie de la Cehov.

Da, colaborarea poate aduce numai foloase. Prietenia noastră o vom întări!

V. IAKOVLEV

Cum s-a întors în patrie doctorul P. A. Tebenkov

După înfățișare, interlocutorul nostru este un om în vîrstă. Părul îi e cărunt și, pe chip, poartă pecetea greutăților înfruntate. Doar uneori — atunci cînd vine vorba despre oameni apropiați lui și despre rude îi licărește în ochi o bucurie adîncă. Înfățișarea i se schimbă. Înțelegi atunci că, pe acest om, nu anii l-au îmbătrînit. Nu numără decît doar 40 de ani.

— Da. Numai 40! — confirmă el cu tristețe. Și vedeți... De altfel, dați-mi voie, voi povesti totul pe îndelete,

Iată ce ne-a povestit doctorul Pavel Alexandrovici Tebenkov, întors de curînd la Leningrad:

— Sînt siberian de origine — din Krasnoiarsk. De fapt, nu numai prin naștere. Acolo am și crescut. Cu șaisprezece ani în urmă, împreună cu colegii mei de la Institutul de medicină din Tomsk, mi-am luat diploma de medic. Înaripat de visuri înălțătoare, nobile am pășit în viață. Viața a luat, însă, o altă întorsătură. Practica mea medicală n-a început la un punct sanitar dintr-un sat din taiga, ci într-un batalion sanitar. Începuse războiul. Am fost repartizat la o divizie de infanterie, intrată în luptă lîngă Leningrad. Apoi, mi s-a întîmplat să fiu în diverse sectoare ale frontului. Pe scurt, am străbătut cale lungă și grea de soldat, deși făceam parte din efectivul unui batalion medico-sanitar.

În timpul luptelor din Ungaria am îngrijit ostași ușor răniți, aflîndu-mă în linia întîia, alături de unitățile în ofensivă. În ziua de 17 ianuarie 1945 s-a întîmplat o nenorocire: grupa noastră, aflată în ofensivă, și care înaintase mult, s-a văzut încercuită de trupe hitleriste. Victoria dușmanilor a fost de foarte scurtă durată. Totuși, pentru mine și pentru mulți tovarășii ai mei din batalion, acest eveniment a fost fatal: am căzut prizonier la hitleriști.

N-o să vorbesc acum despre amărăciunile vieții de prizonierat. N-aș spune, dealtminteri, nimic nou. Voi spune numai că, pînă la capitularea hitleriștilor, am stat într-un lagăr din Austria. Dar cînd s-a terminat războiul, mă aflam în Germania occidentală. Curînd, au început să se formeze acolo lagăre pentru așa numitele „persoane strămutate". Printre acestea, mă aflam și eu. Am trăit în astfel de lagăre la Mühlorf, München, Ingolstadt și în alte orașe. În aceste lagăre mi-am dus viața mai bine de patru ani, iar în noiembrie 1949 am ajuns în America: Societatea „Citrus Associated" importa din Germania occidentală forță de muncă ieftină pentru plantațiile de portocali. Mina de lucru atît de ieftină a „persoanelor strămutate" convenea de minune acestei societăți. Ni s-a spus, apoi că de fapt nu se simțea nevoie de muncitori în plus pe plantații. Fusesem transportați pe aceste meleaguri ca să poată fi înfrîntă încăpățînarea mexicanilor și negrilor, care nu voiau să lucreze pe plantații pentru salariul de mizerie fixat de numita societate. Mexicanii care lucrau pe plantațiile de citrice din California ne priveau chioriș, pe noi, aceste „persoane strămutate". Ei primeau aceeași plată ca și noi: 15 cenți pentru o ladă de portocale culese. Era un salariu de mizerie. Dar, nici acest cîștig nu era zilnic. În cel mai fericit caz cîștigam de lucru pentru două-trei zile pe săptămînă. Cea mai mare parte din acest salariu de mizerie era folosită pentru hrană și pentru chiria locuinței, adică a unei încăperi de baracă.

Curînd n-am mai avut de lucru. M-am trezit cerșetor, fără un cent în buzunar, fără acoperiș deasupra capului și fără cea mai mică umbră de speranță într-un viitor mai bun.

Odată, în Minneapolis, statul Minnesota, am aflat un noroc neașteptat: am căpătat de lucru ca sanitar într-un spital. Am rămas acolo 11 luni. Am dat apoi un examen pentru obținerea diplomei de tehnician radiolog. Dar, în această calitate, n-am mai putut găsi de lucru. Atunci am fost sfătuit să dau „examenul mare". Am dat un asemenea examen la Universitatea din Minneapolis — la anatomie, fiziologie, anatomie patologică, bacteriologie, higienă și chimie biologică. Am luat examenul cu succes. Profesorii examinatori s-au exprimat elogios despre erudiția tînărului medic rus. Acest lucru însă nu mi-a folosit la nimic. La Chicago am lucrat în secția de ambalaj a unei societăți comerciale. Apoi am căpătat de lucru, pentru scurt timp, la spitalul Sfînta Anna. Vremea se scurgea astfel: o zi lucram, iar apoi o săptămînă căutam unde să mai lucrez încă o zi. Grea era această soartă!

Dar de o sută de ori e mai grea conștiința faptului că ești om fără patrie. Mă hotărîsem să obțin, prin toate mijloacele, întoarcerea în patrie. Un puternic îndemn pentru luarea acestei hotăriri l-a constituit Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., apărut în septembrie 1955, cu privire la amnistia cetățenilor sovietici care au colaborat cu ocupanții în perioada Marelui Război pentru Apărarea Patriei din 1941-1945. M-am adresat consulului sovietic din Washington, cerîndu-i, printr-o scrisoare, să-mi înlesnească întoarcerea în Uniunea Sovietică. Cînd am primit răspunsul afirmativ, am fost emoționat pînă la lacrimi: puteam începe pregătirile în vederea plecării acasă.

La 21 februarie, aflîndu-mă la Washington, lîngă gară, m-am urcat într-un taxi. Nici n-am spus bine adresa consulatului sovietic că șoferul mi-a și pus o întrebare plină de înțelesuri:

— V-ați gîndit serios la toată treaba asta, sau doriți să vă bateți joc de băieții de acolo?...

După ce m-am prezentat consulului și am clarificat tot ce trebuia să fac pentru plecarea în U.R.S.S., m-am îndreptat spre gară, să mă întorc la Chicago. Abia am ajuns la casa de bilete că, pe dată, am simțit pe umăr mîna unui om voinic:

— Actele!

Mi-am dat seama că inelul se strînge. Scăpînd însă de acest individ care mă urmărise, m-am repezit în stradă, sărind, apoi, în prima mașină ieșită în cale și m-am întors, din nou, la consulat. Am declarat tovarășilor de acolo că sînt urmărit și că, sub un pretext oarecare, voi fi arestat. Atunci am fost instalat într-un hotel din apropierea consulatului. Din acest hotel nu ieșeam nicăieri, amintindu-mi de lecția tristă a galițianului Ivan Timeciko: nici nu și-a exprimat bine intenția de a pleca în Uniunea Sovietică că au și pus mîna pe el internîndu-l... într-un ospiciu.

Locuiam, acum, la hotel. Dar, și aici, a venit la mine un oarecare american care, fără multă vorbă, a încercat să mă „lumineze":

— Vă dați seama ce ați hotărît să faceți? Nu vă veți vedea niciodată casa! Veți fi, sigur, trimis în Siberia! Răzgîndiți-vă!

Am început să rîd: mie, siberian din moși strămoși, care năzuiam din tot sufletul să mă întorc pe locurile copilăriei mele, acest om a început să-mi descrie... „grozăviile vieții în geroasa Siberie". Încredințat fiind de temeinicia argumentelor lui, acesta mi-a propus apoi fără nici un fel de ocol:

— Ascultați! Sînt de la „Vocea Americii". Vorbiți la microfonul nostru numai trei minute și veți primi mulți bani.

Știindu-mă apărat de consulatul sovietic, am dat afară pe acest sol al „Vocii Americii".

Dar nici cu asta povestea nu s-a terminat. Liftierul aceluiași hotel a fost cuprins de o subită afecțiune pentru mine și, extrem de confidențial, mi-a propus să-mi dea, ca amintire... o hartă a „exploatărilor de uraniu din S.U.A.". Nu încape îndoială că era un vădit act provocator. Vroiau să-mi strecoare această hartă și apoi să mă aresteze ca spion. Cît de murdar era acest lucru prin scopurile ce le urmărea și cît de străvezii erau aceste scopuri!...

Pregătindu-mă de călătorie, am plecat din Washington la New York. Aici mi s-a părut că sînt lăsat în pace. Dar iată că la 1 martie, pe cînd mă îndreptam spre casa unde găzduiam și înainte, au apărut doi colaboratori ai poliției secrete americane care s-au apucat din nou să mă prelucreze. Ei căutau cu insistență să-mi stoarcă „mărturisiri" că nu mă întorc în patrie de bună voie ci „forțat", „sub presiune". Cînd am respins categoric aceste născociri ei au încercat să mă „înduplece":

— Renunțați, cît nu-i prea tîrziu! Gîndiți-vă la soarta pe care o-o pregătiți.

— M-am gîndit mereu la acest lucru în toți anii cît am pribegit fără patrie — nu mă voi răzgîndi. Merg acasă, în patrie!

Această „convorbire" devenise insuportabilă, atît prin formă cît și prin conținut. Copiii însă nu au părăsit casa decît atunci cînd i-am amenințat că voi comunica, imediat, toate acestea ambasadei sovietice.

Zilele următoare le-am petrecut în stare de alarmă. În sfîrșit, sosi ziua de 3 martie — ziua plecării spre patrie. Pe cînd mă îndreptam spre avion, am rămas numai o clipă în urmă funcționarului de la ambasadă care mă însoțea că am și simțit mîna grea a unui polițist, care mă apucă de guler:

— Actele!

Am început să strig atît de tare încît toți cei ce se îndreptau spre avion s-au repezit să-mi dea ajutor. Polițistului nu i-a rămas altceva de făcut decît să-mi dea drumul.

Mi-am venit în fire abia cînd avionul și-a luat zborul. Iar cînd, în ziua de 9 martie, am pășit pe pămîntul sovietic, la Leningrad, vă închipuiți care au fost simțămintele ce m-au cuprins. Din nou acasă, în patrie, după 11 ani de pribegie!

— Ce intenții aveți acum, Pavel Alexandrovici?

— Aș vrea firește să merg în ținutul natal și să lucrez ca medic. De altfel, acum pot să lucrez orice, ca muncitor forestier, de pildă...

— În Uniunea Sovietică un medic să lucreze ca muncitor forestier? Nu! Puteți lecui pe muncitorii forestieri — iată o misiune de onoare.

Pe chipul lui apare zîmbetul omului mulțumit.

M. KURTININ

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația str. Ion Ghica 5—7. Telefon 3.03.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.
ABONAMENTE pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe un an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. STAS — 3452 — 52.